

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

IX. ročník ● 3/2016

Veľkonočný príbeh

O B S A H

VEĽKONOČNÁ PIESEŇ I. 4

Téma 6
O SMRTI A ŽIVOTE
Štefan Markuš

VEĽKONOČNÁ PIESEŇ II. 10

Rozhovor 12
LÁSKA ŠTUDENTOV
TEOLÓGOV
Ľubo Bechný

Filozofické okienko 15
EVANJELIUM V DNEŠNEJ
KULTÚRE II.
Ján Máhrik

Misia Chorvátsko 18
BOUŘE A ZÁKLADY
Jiří Dohnal

Kultúra 20
Z VERNISÁŽE VÝSTAVY
J. ŠICKOJEV-FABRICI
Bohuslav Piatko

Úvahy z trolejbusu 23
BOHATÝ MLÁDENEC
Tomáš Komrška

Rozprávká 26
AKO SOM PRIŠLA
DO KRÁĽOVSTVA
A. Činčuráková Tipulová

Na margo dní 30
ČLOVEK, EURÓPAN,
KREŠŤAN
Miroslav Kocúr

J. ŠICKOVÁ-FABRICI: Posolstvá

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií) **Individuálne objednávky:** cena + poštovné
PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2016

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko,

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Rastislav Števko **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43 **Adresa redakcie:** Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,
e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk **Vydavateľ:** Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 17. 3. 2016 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Foto: Jaroslav Beliš - Veľkonočný príbeh / **EV:** 2670/08 **ISSN:** 1337-6985

ČO PRE MŇA ZNAMENAJÚ VEĽKONOČNÉ SVIATKY

Veľký Boh dokonal svoj plán lásky k človeku a zachránil ho za cenu najvyššiu. Boží Syn, Pán Ježiš, najskôr nespravodlivo trpel, bol opustený a nakoniec sa nezľakol ani smrti. Dotýka sa ma to hlavne preto, že je to veľmi osobné. Trpel a potupne zomrel kvôli mne. Kto môže zostať chladný? Cítim sa objatý nekonečnou láskou. To druhé, čo ma nesmierne ovplyvnilo, sa udialo po zmŕtvychvstaní. Bolo to triumfálne víťazstvo nad smrťou, ale nie „happy end“. Kristus bol poznačený utrpením. Svojim učeníkom sa identifikuje ranami. Podľa rán ho spoznajú. Aj dnes ho môžem stretnúť, aj dnes sa ho môžem dotknúť.

Na stenách Domova bielych hláv v Starej Turej visia fotografie migrantov 21. storočia. Vypovedajú o bolesti, strachu, utrpení, ale aj nádeji, že v cudzine nájdú pomocnú ruku. Takmer denne chodím okolo nich a hlboko sa ma dotýkajú. Vedľa týchto obrazov sú dvere a za nimi sklad zdravotníckych pomôcok. Antidekubitné matrace, polohovateľné postele, plienky pre dospelých, rôzne podložky, zdvíhacie zariadenie... Aj tie vypovedajú o bolesti, utrpení a ranách chorých ľudí, často v terminálnom štádiu. Každý týždeň mi niekto zavolá a s bolesťou v hlase prosí o pomoc. V zdravotníckom zariadení bol odmietnutý, na zdravotnú pomôcku údajne nemá nárok, a preto zúfalo hľadá pomoc ďalej. Niektoré príbehy ma úplne šokujú. Zavolať mi mladý muž a žiadal posteľ pre svojho otca. Dovtedy zdravý a pracovitý muž po niekoľkých mozgových príhodách, krátko po sebe, zostal úplne ležať, odkázaný na pomoc rodiny. Na druhý deň sme priniesli posteľ a vo dverách sa pýtam, ako sa má otec. Zle. Prosí nás, aby sme ho zabilí. Ďalší príbeh je ešte smutnejší. Istá dáma, keď videla, že jej mamička zoslabla a vážne ochorela, zbalila kufre a odcestovala na druhú stranu zeme-gule. Vraj sa o všetko postarajú sociálne služby – vrátane pohrebu. Či to nezažil aj Kristus? Asi najsmutnejšou vetou celej Biblie je veta: *Vtedy ho všetci opustili a utiekli.* (Mk 14, 50)

Spomínam si ešte na jeden príbeh. Priniesol som antidekubitný matrac do jednej rodiny pre ťažko chorého pacienta. Úplne zadarmo. Pozerali na mňa ako na zjavenie. Trochu nedôverčivo, až som sa cítil nepríjemne. Po chvíli dcéra pacienta nabrala odvahy a náhle sa opýtala: „Vy ste veriaci?“ Najskôr som to vnímal ako výbornú nahrávku na smeč. Teraz môžem začať evanjelizovať. Nestihol som. Odpovedal za mňa jej manžel: „Samozrejme, inak by to nerobili.“ Tak som sa len usmial a to stačilo.

Ak je tu nejaká výzva pre cirkev 21. storočia, ktorou môže osloviť ľudí, tak sa nazdávam, že je to výzva, ktorá zaznela najskôr k Tomášovi. *A potom povedal Tomášovi: Daj sem svoj prst a pozri moje ruky a daj svoju ruku a polož na môj bok a nebuď neveriaci, ale veriaci!* Jn 20, 27 Možno hľadáte program pre svoju cirkev, farnosť, zbor. Vložte svoje ruky do rán tohto sveta. Dotknete sa Krista. V sociálnej oblasti je veľa príležitostí, ale posledné dni naznačujú, že aj v zdravotníctve a školstve sú rany, do ktorých treba vložiť svoje ruky. Toto sú oblasti, kde stretnete Krista a môžete mu slúžiť najbližších sto rokov a nevybočiť. *Blahoslavený ten sluha, ktorého, keď príde jeho pán, nájde tak robiť!* (Lk 12, 43)

PETER FERÍK
(Riaditeľ SLUHA o. z.,
Apoštolská cirkev,
Nové Mesto n. Váhom.)

Pre nás, ktorí sme sústredení na tvorbu spevníka,
 je vzorovým modelom *Amsterdamský kancionál* (1659).
 Jeho autor Jan Amos Komenský (biskup Jednoty bratrské)
 ho koncipoval ako duchovnú posilu predovšetkým exulantom,
 ale aj tým, ktorí zostali v českých zemiach.

Napriek vreckovému formátu (7x13cm) obsahoval okolo 600 piesní (textov s melodickou linkou), z ktorých asi tri štvrtiny tvoria preklady z nemčiny a poľštiny a štvrtina je originálna Komenského tvorba. Pieseň *Smiluj se, Bože*, pôvodne poľská litánia, obsahuje celý rad prosieb. Napríklad o ochranu pred morom, hladom, vojnou, živelnými pohromami... prosí však Boha Otca, Syna aj Ducha Svätého najmä o zmilovanie nad naším hriechom, zachovanie pred večnou smrťou, o sýtenie chlebom života, o rozmnoženie živej viery, nádeje a lásky, aj o potešenie v zármutku. Má 31 sloh (!) a žiadna z nich nevyznieva na prázdno.

Ponúkame vám ju v originálnej Komenského verzii ako možnosť osobnej intímnej meditácie s Pánom Ježišom Kristom. V slovenskom prebásnení prichádzame k trojjedinému Bohu s prosbou o zmilovanie a zahľadenie vín - nielen počas Veľkej noci.

Ako uvádza časopis *Český bratr* (2013) „pieseň *Pán Ježiš Kristus vstal z mrtvých* objavil Jiří Pavlica (umelecký vedúci súboru Hradišťan) v zbierke Fr. Bartoša a L. Janáčka *Národní písně moravské vnově nasbírané*. V jeho úprave pre trojhlas znejie ako východoslovenský liturgický spev, ale tiež ako viachlasný ľudový spev z Moravy. Text má však znaky starých cirkevných piesní, z čoho sa dá usudzovať, že ide o zľudovelú kostolnú pieseň, objavenú v okolí Vsetína.“ Trojhlasná verzia ponúka širšiu interpretačnú variabilitu: zbor detí, ženský či mužský zbor, ale i miešaný zbor v 6-hlase, či rezponzoriálne prespevanie sólistu a zboru.

Pre spoločný bohoslužobný spev je transponovaná o terciu nižšie a harmonizovaná Ewaldom Danelom (umelecký vedúci Slovenského komorného orchestra) v sadzbe pre organ.

Za SPS Milica Kailingová a Jana Nagajová

Pieseň Pán Ježiš Kristus z mŕtvych vstal,
 uverejňujeme na str. 10-11.

Zmiluj sa, Bože

Jan Amos Komenský, prel. Jana Nagajová

Amsterdamský kancionál 1659
 harm. Ewald Danel

1. Zmi - luj sa, Bo - že, zmi - luj nad na - mi,
 2. Zmi - luj sa, zmi - luj, Je - ži - šu, Pa - ne,
 3. Zmi - luj sa, zmi - luj, ó, Du - chu Svä - tý,
 4. Dú - fa - me v te - ba, Boh troj - je - di - ný,

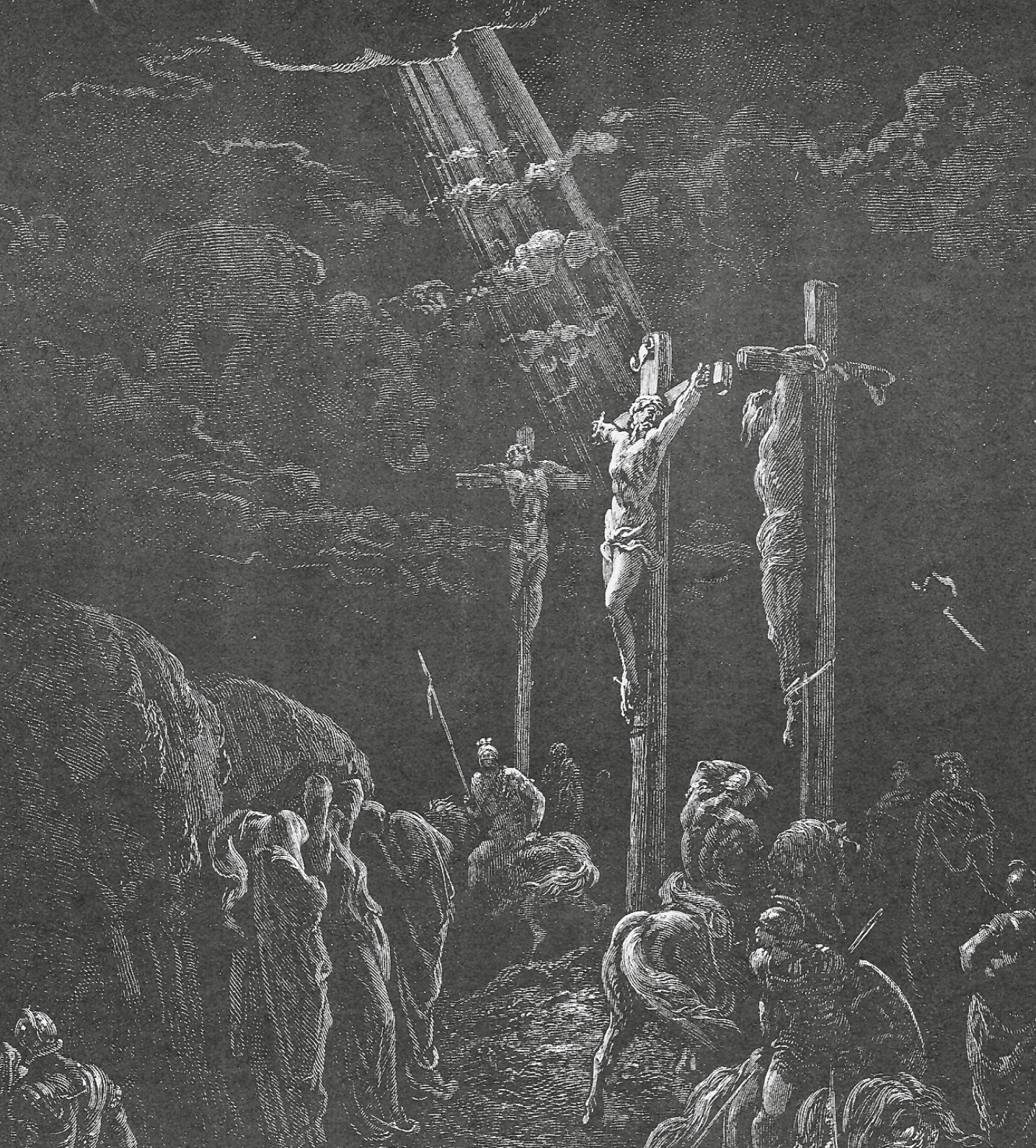
vo svo - jej lá - ske zo - stá - vaj s na - mi.
 nech tvo - ja vô - ľa pri - nás sa sta - ne.
 do srd - ca náš - ho ná - dej nech svie - ti.
 zmi - luj sa, zmi - luj, zhlad' na - še vi - ny.

Q-XII Litania z polské přeložená

1. Smi - luj se, Bo - že, smi - luj nad ná - mi,

lás - ka tvá věč - ná zů - stá - vej s ná - mi.

2. Smiluj se, smiluj, Pane Ježíši; / smiluj, prosíme, Duchu nejsvětší.
3. Ó, svatý, svatý, svatý náš Pane, / v toběť samém my doufání máme.
4. Bože v Trojici věčně jediný, / buď milostiv nám, shlaď naše viny.
5. Uchovej nás všech hříchů i zlosti, / střež od satanské hrozné chytrosti.
6. Od moru, hladu, roztržek, vojny / zachovej, Pane, dej čas pokojný.
7. Od ohně, hromu, povětří, škody / zachovej, každé smutné příhody.
8. Uchovej smrti nás nenadálé, / uchovej střely prudké a náhlé.
9. Ovšem pak věčně uchovej smrti, / blaženě dej nám odsud vyjítí.
10. Učiň to pro své s námi spojení, / divné tajemství svého vtělení.
11. Pro práce své, zde pro nás konané, / posiluj k dobrým nás pracem, Pane.
12. Pro své ukrutné na kříži muky / lituj našich bíd, vem do své ruky.
13. Pro svou hořkou smrt i drahé rány / neopouštěj nás, haj na vše strany.
14. Pro své radostné z mrtvých povstání / dej nám mrtvosti hříchů přestání.
15. Pro přeslavné své vstoupení v nebe / po sobě táhni, života chlebe.
16. A pro seslání Ducha svatého / rozmnožuj svaté v nás dary jeho.
17. Ve všem, což s námi v světě se děje, / buď, ó Ježíši, naše naděje.
18. Svě milé cirkve, Pane, rač bránič, / od všech nepřátel mocně ochrániť.
19. Vykořeň hříchy, zhoršení, bludy, / tvá aby sláva rozkvetla všudy.
20. Vyšli dělníky hodné na svou žeň, / nájemníky pak marné vypuď ven.
21. Lid křesťanský svůj naplň Duchem svým, / ať se pobožně stkví životem ctným.
22. Rozmnož v nich lásku i víru živou, v naději stálost způsob pravdivou.
23. Rač, Pane, vrchnost naší zpravovať, / nás pod ní v řádu, v pokoji chovať.
24. Lid pak obecný řeď svatou bázní, / ať stojí všickní v řádu a kázni.
25. Vdovy, sirotky, vězně tesklivé, / skonávající těš milostivě.
26. Všickni, kteříž tě, Pane, vzývají, / ať spomocníka tebe vyznají.
27. Požehnej zemi, ať urody své / hojně vydává nám z štědroty tvé.
28. Uslyš nás, Bože, k toběť voláme, / ať, že naším jsi Otcem, poznáme.
29. Beránku Boží, Pane Ježíši, / oroduj za nás, svou milou říši.
30. Duchu přesvatý, utěšiteli, / zármutky naše obrať v veselí.
31. Smiluj se, Bože trůj a jediný, / milostiv buď nám, shlaď naše viny.

Ježiš na križi zomiera

(G. Doré, Biblia, Tours 1866)

boris

VEĽKONOČNÉ EVANJELIUM – O SMRTI A ŽIVOTE

ŠTEFAN MARKUŠ

Veľkonočné sviatky sú pre kresťanov myšlienkovým návratom do 1. storočia n. l. – pripomenutím udalosti vzkriesenia Ježiša Krista. Pre židov zase slávnosťou Pesach, kedy si pripomínajú najvýznamnejšiu udalosť zo svojich dejín – zázračné vyslobodenie národa z Egyptského zajatia. Každoročným čítaním textu evanjelia o umučení Božieho Syna a prekvapujúcej správy o jeho vzkriesení si však v modernej dobe kladieme aj otázku, či tie historické udalosti sú relevantné aj v súčasnosti. Prečo sa máme v 21. storočí vracáť k príbehom, ktoré ľudia zažili a rozprávali v 1. storočí? Sú zážitky spred 2000 rokov dôležité pre dnešok? Nemali by sme posudzovať a prehodnocovať silu našej viery skôr vo svetle toho, čo zažívame dnes? Inými slovami, nemali by sme konfrontovať súčasnosť skôr pragmatickými skúsenosťami doby a nie historickými kritériami? Španielsky filozof a spisovateľ José Ortega y Gasset v jednej svojej knihe napísal, že „byť moderným znamená vžiť sa do situácie človeka stojaceho na vrchole pyramídy dejín a z toho výhodného postavenia hodnotiť všetko, čo sa v minulosti udialo“. Nazdávam sa, že kresťania by podobne mali skúmať, či ich viera a spôsob, ako ju prezentujú, sú adekvátne dobe postmodernity. Spomienka na udalosti Veľkej noci by v takom prípade mohla mať odlišný náboj. Prinajmenšom by sa nás zmŕtvychvstanie Krista dotýkalo existenciálne a osobnejšie.

Pozrime sa na jeruzalemské udalosti prizmou dnešnej doby. Vidíme Ježiša, ako naposledy vchádza do Dávidovho mesta. Jeho vstup do mestských brán je triumfálny. Obyvatelia ho nadšene vítajú a vôbec netušia, že Ježiš prichádza zomrieť. Vývoju udalostí po Palmovej nedeli učeníci hneď neporozumeli. Apoštol Ján bol síce očitým svedkom tragických dní v Jeruzaleme, ale až odstupom času (asi v roku 95 n. l.) im porozumel. Po viac ako polstoročí sa dočkal vysvetlenia. Pri apokalyptickom videní pochopil zmysel krutého zásahu cirkevnej aj štátnej moci na golgotskom popravisku. O tri dni neskôr pri otvorení hrobu pochopil aj ukrižovanie – hroznú smrť, ktorá bola vlastne zavŕšením misie milovaného Majstra. Na ostrove Patmos počul autentické svedectvo o význame mučivej smrti a ešte o reálnejšom živote: „*Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný a Živý. Bol som mŕtvy a hľa, žijem na veky vekov.*“ – Zj 1, 17–18

Ako môže mŕtvy žiť?

Moderný človek 21. storočia začne pochybovať. Ako môže mŕtvy žiť?

Tá neobyčajná správa z prvej polovice 1. storočia je však historicky nespochybniteľná a pravdivá.

Oznamuje celému svetu, že prvé aj posledné slovo v dejinách má vždy Boh. Veľkonočné evanjelium nás oslovuje dvoma veľkými udalosťami. Prvá je o fyzickej smrti Božieho Syna a druhá o vzkriesení k životu. Čo už len môže byť dobré na smrti? Na Veľkonočnú nedeľu treba pripomínať opak smrti, povieme si – slávne zmŕtvychvstanie Božieho Syna! Bez smrti však nemôže byť reč o triumfe vzkriesenia. „*Bol som mŕtvy a hľa, žijem,*“ – hovorí Ježiš. Bez predchádzajúceho utrpenia, smrti a kamenného hrobu by Veľkonočné ráno nikdy nesvitlo. Bez fyzickej smrti neexistuje zmŕtvychvstanie. Porozumieť významu vzkriesenia môžeme iba v kontexte telesnej smrti Ježiša.

Symbolom kresťanstva je kríž

Ohľadne tohto symbolu ako kréda kresťanstva nie je cirkev jednotná. Rímska cirkev uprednostňuje kríž s pribitým a umučeným telom Ježiša – krucifix. Protestantské cirkvi obľubujú skôr prázdny kríž, čím chcú vyjadriť skutočnosť, že Ježiš už nevisí na kríži a jeho hrob našli svedkovia prázdny. Niektoré kresťanské denominácie sa identifikujú kalichom, ktorý takisto patrí k pašiam veľkonočných udalostí. Na symboloch sa kresťania síce nezjednotili, ale hodnotenie

významu jeruzalemských udalostí v 1. storočí, tak či onak, nemôže byť úplne bez zohľadnenia úlohy dvoch krížov. Oba boli prítomné a vyjadrujú smrť aj život Krista. Krucifix aj prázdny drevený kríž. Na Veľkú noc by sme ich mali vnímať spoločne. Z jednoduchého dôvodu. Bez pribitého Kristovho tela na drevo kríža by sme čelné steny modlitebni či obrazy na oltároch nemohli ozdobiť ani jednoduchým krížom. Odložme na chvíľu zaužívané symboly a hľadáme ďalší symbol, ktorý by nám pomohol hlbšie pochopiť význam Kristových slov: „*Bol som mŕtvý a hľa, žijem.*“

Spomínam si na chlapčenské roky, keď sme s priateľmi chodievali na futbalové zápasy. Keď sa nám nepodarilo prešmyknúť na štadión popri usporiadateľoch, zašli sme k miestu, kde boli v drevenom plote štadióna vydlabané malé dierky. Jedným okom sme cez dierku vychutnávali vzrušujúce okamihy zápasu. Bolo to čudné, ale aj cez úzku škáru sme videli, čo sa na štadióne dialo. Nazdávam sa, že podobným prieorom je do príbehu Veľkej noci správa evanjelistu Marka: „*No Ježiš zvolal mocným hlasom a vydýchol. Chrámová opona sa roztrhla na dvoje odhora až dolu.*“ – Mk 15, 37–38

V okamihu Ježišovej smrti sa udiala mimoriadna vec. Roztrhnutá opona v chráme bola sprievodným javom udalostí na Golgote. Kríž – taký či onaký – ako nástroj mučenia sa stal symbolom kresťanstva. Jav, ktorý sa udial simultánne pri ukrižovaní vzdialene od miesta popravy Ježiša, sa symbolom kresťanskej cirkvi nestal. Možno z dôvodu zložitejšej grafickej prezentácie. Obrázok roztrhutej opony je ale obsažený a dotvára zmysel Kristovej obety.

Význam opony

Akú funkciu mala opona v izraelskom chráme a prečo sa roztrhla na dvoje? Odpoveďou je kult Izraelského národa, predpísaný samotným Hospodinom. Izraelský národ dlho putoval z Egypta do zaslúbenej zeme. V prenosnej svätyni bola uložená truhla zmluvy s doskami Desatora. Svätynia svätých bola oddelená oponou. Jedine najvyšší kňaz smel vstúpiť do priestoru za oponu. Stiahnutá opona znamenala pre laickú verejnosť zákaz vstupu do svätyně. Boh a hriešny človek boli od seba nepreniknuteľne oddelení a opona túto realitu vyjadrovala názorne.

Odkazom Starej zmluvy je to, že Božia svätosť a ľudské nedokonalosti sú nezlučiteľné. Nezáleží na tom, aký si bol. Nábožný či nenábožný. Bohatý či chudobný. Biely či čierny. Žena či muž. Dieťa či dospelý. Do svätyně nesmel obyčajný človek vstúpiť bez prinesenej obete za hriech. Prítomnosť Boha a hriešneho človeka na jednom mieste bola vylúčená. Opona ukazovala na priepasť, ktorá neposlušného človeka od Boha oddeľovala.

Raz do roka najvyšší kňaz vchádzal za oponu, s obeťou. Muselo sa zabiť zviera a za hriech zaplatiť. Boh

tento princíp uplatňoval od prvého pádu človeka. Hriech však má neobyčajnú reprodukčnú schopnosť. Kto je schopný prinášať multinásobné obete? Odpoveďou bola dobrovoľná smrť Božieho Syna. Len Boží syn mohol raz a navždy vyplatiť za všetkých hriešnikov cenu požadovanej obete. Storočia táto opona, krásne zdobená a vyšívaná, zostávala nepreniknuteľne spustená v chráme. Zákaz vstupu! Človek bol pre svoje previnenia od Boha beznádejne vzdialený. V jednom historickom okamžiku našich dejín sa táto prax dramaticky zmenila.

Roztrhnutá chrámová opona

Boh splnil svoje zaslúbenie a umožnil voľne pristúpiť k sebe samému. Nezávisle na tom, kto sme a čo sme. Symbolicky aj názorne to preukázal tým, že nechal roztrhnúť oponu. Boh vykonal niečo, čo sme sami pre seba vykonať nemohli. Smrťou svojho Syna odstránil bariéru. Každý smie prejsť cez roztrhnutú oponu do Božej prítomnosti. Všimnime si však to podstatné. K roztrhutej opone prichádzame len cez Toho a pomocou Toho, ktorý sa na golgotskom kríži stal napokon víťazom.

Ježiš, víťaz Golgoty

Opona sa v okamihu Ježišovej smrti odryla. Sme zvedaví a chceme sa cez trhlinu pozrieť. Čo môžeme uvidieť? Cez škáru dreveného plota zbadáme všeličo. Ľudí, trávnatú plochu, hráčov futbalu, lavice aj predajcov zmrzlín. Pohľad cez roztrhnutú oponu nám poskytne diametrálne odlišný výhľad. K porozumeniu scény pomáha citát z listu apoštola Hebrejom 10, 19–22: „*Bratia, keď teda máme smelú dôveru vojsť skrze Ježišovu krv do svätyně, po novej a živej ceste, ktorú nám otvoril cez oponu, čiže cez svoje telo, a keď máme veľkňaza nad Božím domom, pristúpme s úprimným srdcom v plnej istote viery, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom obmytým čistou vodou.*“ Čo alebo koho stretáme, keď prejdeme cez roztrhnutú oponu? Víťaza Golgotského kríža. Živého Ježiša. Ježišova smrť teda nie je pietna udalosť. Je to radostné evanjelium, pretože Kristov kríž nás naviguje k roztrhutej opone, kde stretávame vzkrieseného Pána. Syn je sprievodcom k Otcovi. Niektorý raz múdro povedal: „*Je tisíc ciest k Ježišovi, ale len jedna k Otcovi.*“ Človek stretáva Krista na rôznych cestách a niekedy aj za dramatických okolností. Prichádzame ku Kristovi z rôzneho smeru. Ale On nás k Otcovi vedie už vybranou a jednosmernou cestou. Otázkou je – v akej etape cesty hľadania sa nachádzame?

Na kríži vidíme umierať

nevinného Božieho Syna. Za roztrhnutou oponou však stojí živý Pán. Ján počul nezameniteľný hlas: „...*žijem na veky vekov.*“ Ostrosť týchto slov ho zrazila na zem: „...*padol som mu k nohám ako mŕtvý, On*

Bez smrti
nemôže byť reč
o triumfe
vzkriesenia.

položil na mňa pravicu a povedal: Neboj sa! Ja som Prvý a Posledný a Živý.“ Apoštol musel prežívať ten okamih veľmi intenzívne. Nebol to sen ani halucinácia. Vnímal živého Krista reálne. Pocítil tlak Kristovej pravice. Toto stretnutie bolo neočakávané a prekvapujúce. Apoštol si dokonca zapamätal, ktorou rukou sa ho Kristus dotkol. Pravou!

Stretnutie s Ježišom v ľudskom živote je vždy reálne. Nemôžeme nevidieť detaily, lebo je to nezabudnuteľný okamžik. Živý Ježiš nás naviguje, spomalí, ak nevládzeme, včas ukáže zmenu smeru. Reaguje na každodenné potreby. To preto, lebo je živý. Bol mŕtvý, ale „*v tretí deň bol vzkriesený podľa Písem*“ – hovorí apoštol Pavol.

Smrť tak nebola poslednou udalosťou pozemského života Ježiša. Agónia končiaca zánikom a neexistenciou by bola prehra. Vzkriesenie Ježiša je odpoveďou Boha na triumfujúce zlo vo svete. Konečné slovo patrí vždy Bohu.

Smrťou k víťazstvu

Smrť je počiatkom cesty Božieho Syna k víťazstvu. Učeníci, milujúce ženy, Jozef z Arimatie, vojak, ktorý prebodol jeho bok a mnohí ďalší boli svedkami Ježišovej smrti.

Existuje navyše aj dlhý zoznam svedkov vzkriesenia. Krucifix a jednoduchý kríž tak svedčia o dvoch mimoriadnych udalostiach histórie. Pohľad na dva kresťanské symboly vyvolávajú zábrany aj pochybnosti, ktoré oslovujú predovšetkým historikov a skeptikov, ktorí kladú najčastejšie dve otázky: „Stalo sa to naozaj?“ a „Má to pre človeka postmoderný nejaký význam?“ Pre takých, čo si takéto otázky kladú, odpovedajú očití svedkovia, prítomní pri jeruzalemských udalostiach v 1. storočí n. l.

Nepriamych svedkov treba hľadať medzi tými, ktorí presvedčivo tvrdia, že sa so živým Pánom stretli. Kresťanská cirkev je zásobárňou takých svedkov. Až na základe ich argumentov môžeme vyriešiť svoj vlastný verdikt. Sú tí svedkovia pravdiví? Človek raz bude zodpovedný sa svoju voľbu.

Odpoveď na otázku relevancie či zmyslupnosti Kristovho zmŕtvychvstania pre život znie zrejme takto: Ak smrť nebola konečným riešením pre Božieho Syna, potom smrť ani pre naše životy nemusí byť konečným riešením.

Winston Churchill do svojho testamentu nadiktoval kapitolu s názvom: „Operácia: HOPE NONE – NIET NÁDEJE.“ Predpísal scenár vlastného pohrebu. Bez živej nádeje je koniec akokoľvek veľkého človeka smutný. Smutný preto, lebo ak človek popri svojej dôležitosti nepochopí zmysel Kristovej smrti a vzkriesenia, potom mu zostáva naozaj iba beznádej. Kristova smrť je východiskom z beznádeje. Smrť je istá, lebo sme smrteľní. Veda tvrdí, že naše Slnko raz exploduje. Existencia vesmíru speje k zániku. My sa však búrime. Protestujeme proti absolútnej anihilácii bytia. Sme stvorení s inštinktom na prežitie. Prijímame realitu konca, ale je to skutočný koniec? Radosťou správou je, že smrť nie je koncom všetkého. Z jednoduchého dôvodu: Smrť nebola koncom ani života Božieho Syna. A to je najväčšia nádej, obsiahnutá vo Veľkonočnej nedeli.

Ako prijíma skeptik 21. storočia zvesť o vzkriesení Ježiša z mŕtvych? Z pyramídy nášho poznania hodnotíme jedinečný historický skutok Boha. Aj po 2000 rokoch tá udalosť rezonuje a sprostredkúva optimizmus. Smrť je novým začiatkom. Svedkovia minulosti nespochybnene prízvukujú, že Ježiš z Nazareta zomrel, ale Boh bol pri tom – roztrhol oponu chrámu. Hľa – znamenie, ktoré oznamuje, že brány k poznaniu Boha sa otvorili dokorán. Pre všetkých. Pri tých bránach stretávame živého Ježiša. On je navigátorom, ktorý nás usmerní k Bohu. Bez zmŕtvychvstalého Ježiša Otca nenájdeme. ■

J. Šicková-Fabrics: Nádej, keramický reliéf

Pán Ježiš Kristus z mŕtvych vstal

z češtiny voľne prel. Jana Nagajová

pôvod „od Všetína“
zberatelia Fr. Bartoš, L. Janáček
harmonizoval Jiří Pavlica

Sólo: *Všetci:*

1. Pán Je - žiš Kris - tus z mŕt - vych vstal, ha - le - lu - - ja,
2. Ku hro - bu že - ny rá - no šli, ha - le - lu - - ja,
3. Pán Je - žiš Kris - tus z mŕt - vych vstal, ha - le - lu - - ja,

a - by sa člo - vek ra - do - val, ha - le - lu - ja!
a - le tam Pá - na ne - na - šli, ha - le - lu - ja.
a - by sa člo - vek ra - do - val, ha - le - lu - ja.

Ťaž - kú smrť za nás pod - stú - pil, ha - le - lu - - ja,
Ne - hľa - daj - me už a - ni my, ha - le - lu - - ja,
Chvá - li - me Bo - ha moc - né - ho, ha - le - lu - - ja,

a - by nás hrieš - nych vy - kú - pil, ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
ži - vé - ho me - dzi mŕt - vy - mi, ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
vzkrie - se - nie Sy - na Bo - žie - ho, ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja!

originálny český text:

1. Pán Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, aleluja, k potešení lidí hříšných, aleluja, jenž jest smrt těžkou podstoupil, aleluja, aby nás hříšné vykoupil, aleluja, aleluja.
2. Ku hrobu tři Marie šly, aleluja, drahé masti s sebou nesly, aleluja, hledajíc Pána Ježíše, aleluja, hledajíc nebeské říše, aleluja, aleluja.
3. V tu slavnost velikonoční, aleluja, pochválen buď Pán Bůh mocný, aleluja, aleluja.

Pán Ježiš Kristus z mŕtvych vstal

z češtiny voľne prel. Jana Nagajová

Fuďová od Vsetína, harm. Ewald Danel

1. Pán Je - žiš Kris - tus z mŕt - vych vstal, ha - le - lu - ja,
 2. Ku hro - bu že - ny rá - no šli, ha - le - lu - ja,
 3. Pán Je - žiš Kris - tus z mŕt - vych vstal, ha - le - lu - ja,

a - by sa člo - vek ra - do - val, ha - le - lu - ja!
 a - le tam Pá - na ne - na - šli, ha - le - lu - ja.
 a - by sa člo - vek ra - do - val, ha - le - lu - ja.

Ťaž - kú smrť za nás pod - stú - pil, ha - le - lu - ja,
 Ne - hľa - daj - me už a - ni my, ha - le - lu - ja,
 Chvá - li - me Bo - ha moc - né - ho, ha - le - lu - ja,

a - by nás hrieš - nych vy - kú - pil, ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
 ži - vé - ho me - dzi mŕt - vy - mi, ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja.
 vzkrie - se - nie Sy - na Bo - žie - ho, ha - le - lu - ja, ha - le - lu - ja!

LÁSKA ŠTUDENTOV EVANJELICKEJ TEOLÓGIE – Rumuna (Dolnozemskeho Slováka) a Žilinčanky

Text a foto: ĽUBO BECHNÝ

MICHAELA HONSOVÁ a **PAVEL ANDREI PRIHRACKI** sú študentmi Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK v Bratislave. Miška je spolužiačkou mojej dcéry z gymnázia a jej priateľ, zahraničný študent záverečného ročníka, Pavel Andrei Prihracki, pochádza z Rumunska. Jednu nedeľu obaja slúžili v žilinskom evanjelickom cirkevnom zbore. Pri tej príležitosti som sa s nimi stretol, aby som o nich zistil viac.

Pavel. Pochádza z rumunského Nadlaku – slovenskej dediny, ktorá sa nachádza v blízkosti maďarských hraníc. Obec má necelých 8 000 obyvateľov, z čoho polovica sú Slováci. Školy od materskej až po gymnázium absolvoval v slovenskom jazyku. Tohto roku dokončil 4. ročník evanjelickej bohosloveckej fakulty. Má staršiu sestru, ktorá vyštudovala na Slovenskej Technickej univerzite v Bratislave.

Pavlovi predkovia sa usadili v Rumunsku v roku 1803. Meno ich rodu porumunčil kedysi v minulosti rumunský úradník. Má dve krstné mená, Pavel je po otcovi a Andrej po starom otcovi z matkinej strany. Nadlak je pôvodom evanjelický. K viere sa Pavel dostal prostredníctvom starej mamy. Od detstva s ňou chodieval do kostola, na detskú besiedku, až prirodzene uveril. U jeho rodičov sa viera prejavuje slabšie, pretože prešli silným ateistickým Ceausescovým režimom. Žiaľ, aj u dnešnej najmladšej rumunskej generácie sú duchovné otázky na okraji. Percentuálne sa v Rumunsku hlási k viere len málo mladých ľudí. Prevláda trend užiť si život, teraz a tu. (J. M. Hurban: „*Užívaním sa čas trávi a troví a len obeťou sa časná chvíľa na večnú slávu premieňa.*“ – pozn. red.)

Ceausescu síce neposlal do Československa v roku 1968 svoje vojská,

ale doma sa správal ako diktátor. Gréckokatolícku cirkev, ktorá uznávala pápeža, takmer zlikvidoval. Kňazov pozatvárali a cirkvi poberali majetky. Pravoslávna cirkev i ďalšie fungovali, ale len za ťažkých podmienok. Kto chcel v Rumunsku na spoločenskej priečke niečo dosiahnuť, nesmel sa k cirkvi a viere v Boha hlásiť.

Slovenskí evanjelici dnes spadajú pod maďarskú evanjelickú cirkev, lebo je ich málo. Slovenských evanjelických zborov je asi desať. V Bukurešti dokonca existuje aj Evanjelická luteránska cirkev rumunská, čo je raritou.

Michaela. Miška sa o duchovné veci začala zaujímať až na strednej škole. Za nájdenie svojej cesty k Bohu hodne vďačí spolužiačke na gymnáziu Milotke Beňuchovej, vnučke evanjelického farára Jána Beňucha. Ona sama pochádza z katolícko-ateistickej rodiny. Má katolícky krst, po rozvoze rodičov, keď mala osem rokov, tesne po prvom svätom prijímaní, však jej návštevy kostola ustali.

Keď ju spolužiačka pozvala na vianočný večer s názvom *Večernica*, zrodila sa v nej túžba poznať ešte viac. Začala chodiť na stretnutia dorastu a vyučovanie konfirmácie, aby sa neskôr nechala konfirmovať. V rodine nemá žiadnych evanjelikov, i keď v poslednej dobe sa jej jedného v praprakolene podarilo nájsť.

Pôvodne chcela ísť po gymnáziu študovať medicínu, čo vyvolalo u mamy, s ktorou žije, ale aj u otca pocit eufórie. Rozhodnutie pre teológiu znášali obaja – no najmä otec – veľmi ťažko. Povedal jej: „Čo si chceš ako mníška zničiť život?“ Mamička spolu s otčimom ju v jej rozhodnutí podporujú s tým, že je to jej vlastná cesta, pre ktorú sa rozhodla. Momentálne ide do štvrtého ročníka a luterák jej veľmi pristane. Je na magisterskom štúdiu, ak nedoštuduje, nemá ani titul bakalára. Na posledných štátniciach na EBF UK „vyletelo“ veľa študentov, čo vzbudzuje u Mišky i Pavla rešpekt.

Študentský život

Keď sa pýtam, koľko je ich v ročníku, Miška s povzdychom konštatuje, že ich ubudlo. Z viac ako 20 teológov na začiatku je ich dnes 12. Približne polovica chlapcov a polovica dievčat. Všetko Slováci, až na jednu študentku zo Srbska. V Pavlovom ročníku je ich tiež 12. Jeden študent je zo Srbska, ostatní zo Slovenska.

Pavel sa dlho na modlitbách rozhodoval medzi psychológiou a teológiou, až sa dostavil silný vnútorný pocit, že teológia bude tým správnym rozhodnutím. V Rumunsku evanjelickú teológiu nebolo možné študovať, tak zostala len Bratislava. Napriek tomu, že všetky školy absolvoval v slovenskom jazyku, považoval za dobré

a užitočné naučiť sa perfektne aj po rumunsky. Psychológiu by teda mohol študovať v pohode doma. Jazyky mu idú pomerne dobre. Podporu rodičov pre štúdium teológie mal na rozdiel od Mišky 100-percentnú. Cez leto veľa slúžili spolu s Miškou v žilinskom evanjelickom zbore i vo filiálke v Rajci. Vo svojej kázni Pavel zdôraznil, že ju prvýkrát začína príbehom. Bol to príbeh zo súčasnej doby o zakladateľovi firmy Coca-Cola. Zaujalo ma to a spýtal som sa, prečo doposiaľ príbeh nepoužil. „Niekedy mi príbehy pripadajú umelé a mnohé sú aj nepravdivé. Pán farár si niečo prečíta na internete, neoverí si to a aplikuje do kázne ako hotovú vec. Preto som opatrný a overujem si, či nejde len o nejakú internetovú rozprávočku, ktorá je lúbivá, koluje a žije si svojím životom. Kázeň musí byť v prvom rade založená na Evanjeliu a biblických príbehoch, ktoré sa dajú aplikovať do života.“

Ako sa narodí kázeň

Po mojej otázke, ako dlho by mal farár kázať, obaja chvíľu váhajú. Dopĺňam, že som absolvoval kázne hodinové i trojminútové. Nakoniec sa zhodnú na 10-15 minútach, kedy si človek ešte dokáže podstatné zapamätať a odniesť si domov. Radšej kratšie a jasnejšie, ako dlhšie a zamotanejšie. Pýtam sa na prípravu, či kázeň čítajú z tabletu, alebo kážu spamäti.

Pavel hovorí, že príprava kázne je zdĺhavý proces. Na začiatku je štúdium exegézy, etymológie slov. Prirovnáva to k spodnej bielizni – je dobré ju mať, ale ľudia ju nemusia vidieť. Najdlhšie trvá určenie smeru, ktorým sa má kázeň uberať. Niekedy si Pavel pred samotným písaním vypomôže čítaním cudzích kázni na tú istú tému. Niežeby chcel kopírovať, ale pre inšpiráciu. Keď už vie, kam chce ísť a čo chce povedať, tak ho čakajú cca tri hodiny doladovania a písania. Vždy sa snaží o plnotextový variant kázne, ale odkáže ju – pokiaľ možno – len s občasným nahliadnutím do papiera. Ako študenti majú hodiny homiletiky, čo je predmet, kde si môžu trénovať obsah i spôsob kázania. Reálne kážu a vzájomne si hodnotia svoje kázne. Okrem toho bývajú na teologickom internáte

ranné a večerné stíšenia, na ktoré sa študenti tiež pripravujú.

Život na fakulte

Od tretieho ročníka študenti na fakulte liturgujú. V stredu na akademických službách Božích, kde káže niekto z vyučujúcich, prípadne aj prisluguje Večeru Pánovu. Štvrtáci mávajú kazateľskú a liturgickú prax v nedeľu večer na fakultných Službách Božích a bratislavskom Malom kostole, piatci večerné služby Božie na Legionárskej ulici. Počas Vianoc a na Veľkú noc vypomáhajú v rôznych cirkevných zboroch na Slovensku. Luteráky si môžu obliecť po získaní odporúčania pre KDS (kandidát duchovnej služby). O tom, kto sa stane KDS, rozhoduje Zbor biskupov.

Pýtam sa, či je pravdivá fáma, že štúdium na EBF UK skôr odradí od viery, ako ju posilní. Miška hovorí: „To je ťažká otázka. Na jednej strane na tom niečo bude, ale dá sa na

bol stvorený za sedem dní, alebo na niečom inom. Často hodnotíme kázne iných a navrhujeme, ako by sa to dalo povedať inak. Tým, že všetko prehodnocujeme, začíname byť iní. Je to normálne – viera človeka, ktorý práve uveril, je iná ako viera človeka, ktorý nasleduje Krista 40 rokov. A toto sa deje aj na fakulte. Prichádzajú rôzne otázky, pookušenia. Máme však duchovných správcov – spirituálov, ktorí sa o nás starajú, sú nám oporou a povzbudením. Každý deň máme možnosť ísť na stíšenie. Osobne ma mrzí, že tam býva často veľmi prázdno.“

Americká prax

Pavel a Miška boli na istý čas cez leto aj v partnerskom zbore v USA, kde sú slovenské zbory založené Slováckmi. Dnes už len výnimočne vie niekto z nich dobre po slovensky. Počas letnej praxe študenti pomáhajú s kázaním, letnými táborami, návštevou chorých

to pozerat rôzne. Veľa študujeme Bibliu, aj kriticky, učíme sa jazyky i všetko možné k tomu. To niekedy prináša tlaky, že si človek musí sám pred sebou skonfrontovať, o čom je jeho viera. Či stojí na tom, že svet

v nemocniciach. Americké zbory sa Miške a Pavlovi javia celkovo aktívnejšie ako zbory u nás. Napr. v oblasti sociálnej práce, s čím súvisí varenie jedla pre bezdomovcov, pomoc pri stavaní domov

núdnym a pod. V USA je pritom plná odľuka cirkvi od štátu, takže cirkev sa musí spoliehať len na seba, prípadne na podporné granty. Veriaci sú celkovo štedrejší aj pri zbierkach.

Vplyv učiteľov

Zaujímal ma, ktorí pedagógovia ich výraznejšie oslovili – tak, že si to ponese celý život.

„Pred štátnicami treba vymenovať všetkých, ktorí budú skúšať,“ – smeje sa Miška. Hovorí, že každý rok sa jej listina obľúbených pedagógov mení. Hovorí, že mnohí z nich majú dar dobre a zrozumiteľne prednášať. Napr. na cirkevných dejinách doktor R. Hanus alebo dekan L. Batka. Keď človek sedí na ich prednáškach, nenudí sa, o zdiemnutí ani nehovoriac. Potom sú takí, ktorí dokážu povzbudiť, napríklad Monika Zaviš. Učí latinčinu, religionistiku a psychológiu. Veľa vyžaduje, ale aj veľa naučí. Docent Prostredník má zase ľudský prístup, dobre sa dá diskutovať s docentom Ábelom. Je málo učiteľov, ktorí by Miške a Pavlovi nesadli, či im vyslovene prekážali. Pavel dopĺňa docenta Gažika, ktorý ho zaujal širokým

Čo sa týka predmetov, obaja sa zhodnú na tom, že najväčšie problémy majú s cirkevnou hudbou. Miške nejde klavír, ale môžem potvrdiť, že jej ide spev, ktorý absolvovala na prvom stupni ZUŠ v Žiline. Na skúške z hudby musia študenti vedieť bez hudobného sprievodu zaspievať náhodne vybratú pieseň z evanjelického spevníka, pričom slová vidieť môžu.

Čítaná verzus spievaná liturgia

Sú aj nudnejšie predmety, ale to patrí k životu. Obaja si myslia, že evanjelická liturgia je dobrá a obohacujúca. Miška je v tejto oblasti skôr konzervatívnejšia a Pavel liberálnejší, čo je paradox, keďže na rozdiel od Mišky vyrastal v evanjelickom prostredí odmalička. Obaja podporujú možnosť doplnenia bohoslužieb napr. spevokolom, básňou či kapelou nad rámec liturgie. Obaja sa zhodnú, že treba myslieť na staršiu, ale i mladšiu generáciu. Pavel si myslí, že spievaná liturgia mala svoje opodstatnenie na lepšie šírenie hlasu v dobách, keď neboli mikrofóny. Dnes, keď máme techniku a reproduktory, sa už význam tohto faktoru stráca. A inak obdarovaný farár, ktorý

pripustil inú formu pri alternatívnych bohoslužbách, napr. mládežníckych, kde by hrala kapela, pre mladých bližšia a príťažlivejšia ako organ.

Kedy to „zaiskrilo“

Z kuloárov som sa dozvedel, že vzťah Mišky a Pavla nie je len na úrovni spolužiakov. Nedalo mi preto načať aj túto, pre čitateľov často príťažlivú tému. Po otázke, kedy to medzi nimi „zaiskrilo“, sa chvíľu naťahovali, kto prehovorí prvý. Dozvedel som sa, že sú spolu rok a sedem mesiacov. Ako študenti z rôznych ročníkov sa stretávali obmedzene na rôznych miestach – v menze pri obede, na modlitebných stúseniach. Miška si zapísala jeden predmet z vyššieho ročníka, kde sa mali možnosť stretnúť. Ich vzťah sa postupne vyvíjal, Pavel Mišku ochotne doučoval dejiny a systematickú teológiu. Nebola to láska na prvý pohľad. Zasnúbení ešte nie sú, ale ich vzťah je vážny, v budúcnosti plánujú spoločný život. Vziať sa plánujú, keď aspoň jeden z nich skončí školu. Svoju budúcnosť vidia na Slovensku, ale obaja to dávajú do Božích rúk. Je dosť neobsadených zborov, sú pripravení ísť slúžiť, kde to bude potrebné. Ponorkovej choroby sa neboja, uvedomujú si, že prídu aj ťažké chvíle. Evanjelická cirkev v Rumunsku nemá žiadnu farárku, tak aj z tohto pohľadu to bude pre Pavla nová skúsenosť.

Evanjelič rumunským prezidentom

Od Pavla som sa dozvedel aj to, že rumunský prezident je evanjelik. Klaus Iohannis zvíťazil v silno pravoslávnom štáte, čo je svedectvom o jeho kvalitách. Pochádza z nemeckej menšiny, ktorá prišla do Sedmohradska pred 800 rokmi a teší sa v Rumunsku dobrej povesti. Bývalý profesor fyziky bol od roku 2000 úspešným starostom Sibiu, sedmohradského mesta s 155-tisíc obyvateľmi. Snaží sa bojovať voči rozšírenej korupcii a chce presadiť nezávislý systém súdnictva. V Rumunsku sú priame voľby prezidenta a za Klausu Iohannisa hlasoval aj Pavel. ■

*Evanjelický východ,
september 2015*

prehľadom o situácii v cirkevných zboroch, často o nich vie viac ako študenti z nich pochádzajúci. Je tichý a skromný už na prvý pohľad. Profesor Juraj Bándy je zase „stará škola“.

nemá hudobný sluch, môže byť z tohto dôvodu hendikepovaný, preto by v individuálnych prípadoch pripustil možnosť výnimky zo spievanej liturgie, pokiaľ by to zbor, kde slúži, akceptoval. Tiež by

EVANJELIUM V DNEŠNEJ KULTÚRE- AKO NÍM OSLOVIŤ MLADÉHO ČLOVEKA II

JÁN MÁHRİK

(Vikár Cirkvi bratskej vo Vsetíne)

Aký je dnešný mladý človek?

Pred časom som sa aktívne podieľal na celoplošnom prieskume, ktorý robilo TC Kompas medzi mladými ľuďmi. Išlo o analýzu s cieľom odreflektovať vplyv zmien, ktoré za posledné roky nastali „nielen v politických systémoch, ale aj v sociologickom, antropologickom a filozofickom vnímaní a chápaní sveta touto generáciou“. V tejto časti sa budem opierať o údaje z tejto knihy.

Post, post-komunistická generácia

„Je vysoko ovplyvnená túžbou po materiálnom zabezpečení, slobode voľby a slobode vôle.“ Takisto „je to generácia, ktorá sa nebojí klásť otázky, spochybňovať autority, objavovať príležitosti.“ Chýba jej však láska, autorita a priateľstvo.

Dva extrémny

Mladí ľudia sa až celkom nápadne delia do dvoch skupín. Prvou z nich je skupina extrémne zaneprázdnených študentov. Títo nemajú čas oddychovať, zúčastňujú sa najrôznejších krúžkov. Tú druhú skupinu tvoria znudení mladí ľudia, ktorí márnia čas na Facebooku, chýba im cieľ v živote.

Silná potreba lásky

Ide o veľmi výraznú potrebu, ktorá zahŕňa „trávenie času s ostatnými, potrebu byť zahrnutý a túžba niekam patriť“.

Hodnota v pomoci

Tínedžeri chcú, aby ľudia o nich hovorili v dobrom. „Potrebujú byť potrebovaní... Pre nich pomôcť znamená milovať... Možnosť pomôcť im dáva nádej.“

Tu a teraz

„Existujú vo veľmi rýchlej, dynamickej a virtuálnej realite.“ Väčšinu času trávajú online, kde zdieľajú svoj život na sociálnych sieťach. Tam vyjadrujú svoje pocity, myšlienky, čo budú robiť, čo ich baví...

Zmenená paradigma autority

Koncept vplyvu autority u mladej generácie je úplne iný. Mladí ľudia majú bližšie k svojim kamarátom z druhého konca Európy, než k vlastným rodičom. Kamaráti majú väčší vplyv než rodičia. Najväčší test charakteru je schopnosť osoby prijať druhého bezpodmienečne. Sú frustrovaní, sklamaní a zranení zo svojich rodín, čo sa premieta do ich vzťahu s rodičmi.

Sny

Táto generácia prekvapujúco málo sníva. Problém je trochu komplexnejší, no jedným z faktorov je „strach, že nedosiahnu svoje ciele, nebudú môcť žiť svoje sny a skončia sklamaní“.

Predstava úspešného života

Úspešný život pre túto generáciu zahŕňa „ich pocity, pôžitky, osobné záujmy, cestovanie/objavovanie nových miest a kultúr, používanie moderných technológií v spojitosti so spoločenským životom... Mať dostatok finančných zdrojov je považované za jeden z najkľúčovejších faktorov.“

Závislosti a modly

Táto generácia nachádza svoje modly a závislosti v priateľoch, prijatí, PC-hrách, peniazoch, úspešnom živote. Úspechu by zapredala dušu.

Minimalizovanie

„Ich pochopenie života je redukcionistické – od niečoho trvácneho, dôležitého a vzácneho k niečomu menej, čo ich presycuje... Porozumenie redukuje na rešpekt a ten redukuje na toleranciu. Táto generácia netuží porozumieť ani byť porozumená – chce byť len tolerovaná... Skutočný život je minimalizovaný na virtuálny život. Férovosť je minimalizovaná na toleranciu. Láska je redukovaná na skutočnosť, že niekam patria a sú prijatí.“

Ako osloviť evanjeliom dnešného mladého človeka?

Boží projekt, nie náš

Najprv si musíme uvedomiť, že zápas o spásu človeka je v prvom rade Božia iniciatíva. (Rim 5, 6–11) Človek v tom nie je sám, nenesie celú ťarchu a ani nemôže zmeniť ľudské srdce. No napriek tomu človek nesie veľkú zodpovednosť. (Mt 28,16–20)

Pozorovať, načúvať, analyzovať!

Na to, aby bolo evanjelium naozaj dobrou správou, potrebuje byť nielen povedané, ale aj pochopené. Kľúčový pre zrozumiteľnosť evanjelia je preklad do kultúry. Ako sme si už vyššie ukázali, Pavol tento princíp aplikuje v udalostiach v Aténach. Snaha osloviť evanjeliom dnešného človeka je silne medzikultúrnou aktivitou. Ak sa na mladých ľudí pozrieme optikou kultúrnej analýzy, vidíme, že majú svoju vlastnú hudbu, vlastný „kroj“, vlastný jazyk, vlastné vodcovské osobnosti...

ZO SVETA

Zo zahraničných zdrojov vybrali a preložili LUCIA a JOSÉ CALVO AQUILAR.

Dr. Laryciu Hawkins prepustili z jej zamestnania z evanjelíkálnej vysokej školy vo Wheaton College (USA) po tom, ako sa odfotila s klasickým moslimským hidžábom (šatka na hlavu) s komentárom podporujúcim moslimov. Podľa oficiálnej správy ju nevyhodili kvôli podpore moslimov, ale preto, lebo písala, že: „Ako aj Pápež František povedal, my uctieваме toho istého Boha,“ čo je v rozpore s doktrínalnym presvedčením Wheaton College.

Tohtoročný World Watch List, ktorý vypracoval **poradovník krajín, kde sú kresťania najviac prenasledovaní**, ukazuje, ako niektoré Africké krajiny prekonali niektoré z krajín Stredného Východu v počte prenasledovaných kresťanov (aj keď nie v krutosti prenasledovania). Tento zoznam skúma nátlaky na súkromné, rodinné, komunitné a cirkevné sféry života vrátane stupňa násillia, a zahŕňa 50 krajín, kde sú kresťania najviac prenasledovaní. Na prvom mieste už 14 rokov ostáva Severná Kórea. Zaujímavé je, že Eritrea sa z 9. miesta posunula na 3. a Somálsko z 2. miesta kleslo na 7.

Na tohtoročnom filmovom festivale Sundance sa premietal dlhoočakávaný film „**The Birth of Our Nation**“ (Zrod nášho národa), ktorý sa nakrúcal 7 rokov. Príbeh hovorí o skutočnej postave otroka Nata Turnera uprostred rasisitického konfliktu v 30-tych rokoch 19. storočia. V replikách filmu pravidelne zaznievajú citáty z Biblie, pretože režisér Nate Parker je kresťan.

Archeológovia našli **časti látok z doby kráľa Šalamúna**. Látky, ktoré sú „v prekvapujúco dobrom stave“, datujú do 10. storočia pred Kristom a sú prvým fyzickým dôkazom oblečenia toho obdobia. Ben-Yosef, vedúci výskumu, povedal, že je to „potvrdenie biblických textov, ktoré oživí kultúru púšte toho obdobia.“

Preto človek, ak chce osloviť mladých ľudí, potrebuje mať mentalitu misionára v cudzej kultúre. Potrebuje skúmať ich modly (priatelia, prijatie, PC-hry, peniaze, úspešný život), otázky, túžby a hľadať spôsoby, ako priniesť evanjelium, ktoré bude skutočnou odpoveďou na otázky, ktoré si kladú.

Potreba pred-evanjelizácie

Veľmi silnou kultúrnou bariérou pre evanjelium je a vždy bol konflikt svetonázorov. Ten súčasný má svoje špecifiká, ktoré potrebujeme – skôr než sa pustíme do dialógu – pochopiť a uchopiť. Kým podľa historika Arnolda Tounbeeho je „moderná západná kultúra“ jedinou z „dvadsaťjeden najväčších civilizácií, ktoré existovali na... planéte“, ktorá „nemá alebo neučí svojich občanov žiadnu odpoveď na otázku, prečo existujú“, evanjelium prichádza s exkluzívnou zvesťou o metapříbehu, ktorý tvorí dejiny a v ktorom máme svoje miesto. Jednou z vecí, ktoré definujú kultúru, je to, čo kultúra oslavuje. Napríklad „kultúra úspechu“ je taká, ktorá uznáva úspech ako svoju najvyššiu hodnotu. Ak ho človek dosiahne, vzniká tak dôvod pre radosť a oslavy. Ak ho nedosiahne, nie je dôvod oslavovať. Súčasná kultúra pod vplyvom postmodernizmu oslavuje toleranciu. Naproti tomu, zvesť evanjelia je exkluzívnym tvrdením, ktoré sa nadraduje nad akýkoľvek príbeh, ktorý určitá kultúra či subkultúra tvrdí. Tim Keller o súčasnej kultúre píše: „Nenápadne sa rozšírilo presvedčenie, že náboženstvo – zvlášť jeho tradičné formy, ktoré si robia nárok na nadradenosť – predstavuje jednu z hlavných prekážok svetového mieru.“ Evanjelium sa tak stáva pre súčasného mladého človeka netolerantné, a tým pádom neprijateľné.

Potrebujeme zmeniť spôsob, akým uvažujeme pri prezentácii evanjelia. Kým kedysi bola cirkev vnímaná ako duchovná autorita a zdroj odpovedí na duchovné otázky, dnes je situácia iná. Metapříbeh si tvorí každý sám. Mladý človek vo väčšine prípadov nepríde iniciatívne na bohoslužby hľadať odpovede. Najväčšou autoritou sa mu stal vlastný úsudok a najväčším nepriateľom niekto, kto tvrdí, že má univerzálnu odpoveď. Čriepky, poskladané z odkazov na Facebooku, textov súčasných raperov či motivačné heslá majú pre neho väčšiu duchovnú hodnotu a vplyv, než to, čo exkluzívne hlása cirkev. Norman a David Geislerovci sa tejto problematike venujú vo svojej knihe *Evanjelizácia rozhovorom*, kde píše: „Do nových nádob musíme naliať nové víno. Jedine tak budeme schopní osloviť skeptikov, pluralistov a relativistov dnešnej doby. Prísť k cudziemu človeku a „vysypať“ na neho 4 duchovné zákony alebo spraviť veľkú evanjelizáciu na námestí sa ukazuje ako nefunkčné. Dobrá zvesť sa tak nestáva dobrou zvesťou, pretože jej nositelia nerešpektovali možné kultúrne predsudky. Preto Geislerovci hovoria o nutnosti „pred-evanjelizácie“. Tento prístup umožňuje ľuďom „odhaľovať Pravdu samým sebe“. Je to proces, kedy „pomocou kladenia otázok, vytvárania záujmu a stavania mostov ku krížu“ vedieme ľudí k záujmu o Ježiša. Práve pre konzistentne nekonzistentné vnútorné rozpoloženie súčasného mladého človeka ťažko vzniká záujem o Ježiša za jednu hodinu pri štadiónovej evanjelizácii; je to otázkou dlhšieho procesu. V rámci zdokonaľovania sa v pred-evanjelizácii je nutné zaoberať sa kresťanskou apologetikou a evidencializmom.

Misijný život

Komunita evanjelia je vraj tou najlepšou apologetikou evanjelia. Timothy Keller vo svojej knihe *The Missional Church* píše, že to, čo dnes potrebujeme, nie sú evanjelizačné projekty, ale misijný štýl života cirkvi. U mladej generácie to platí dvojnásobne. Človek totiž najviac preukáže súčasným mladým ľuďom lásku tým, že im venuje svoj čas. Mladí ľudia porušenosť tohto sveta najviac vnímajú cez absenciu času s milovanými, odcudzenosť a samotu. To, že je Ježiš láskou, mladí ľudia prakticky pocítia cez čas a úprimný záujem, ktorý im človek, reprezentujúci Ježiša, venuje. Čas sa im stáva zrozumiteľným jazykom lásky. Spoločný čas a spoločný otvorený život, v ktorom sú dôsledky evanjelia praktické, nielen teoretické, je spôsob, akým človek môže relevantne prinášať evanjelium k súčasnému mladému človekovi.

Celé evanjelium

Súčasná kultúra mladých ľudí vytvára tlak na evanjelium v snahe pozmeniť ho. Existuje tlak pozmeniť evanjelium takým spôsobom, aby bolo „cool“, ľahko stráviteľné, zaručilo im úspešnú kariéru, bolo nekonfliktné a rýdzo inkluzívne. Ten, kto evanjelium ohlasuje, musí tomuto tlaku odolať, v opačnom prípade nekomunikuje evanjelium, ale jeho karikatúru. Evanjelium, ktoré nenabáda človeka k pokániu a viere, sľubuje ľuďom prosperitu „tu a teraz“ či potláča rozmer spravodlivosti a milosti nie je skutočným evanjeliom. Evanjelium zároveň čelí postmodernizmu, ktorý sa ho snaží subjektivizovať.

„Kým... kresťanskí postmoderní autori majú pre nás mnoho opodstatnených podnetov na uvažovanie, jednoducho neexistuje dobrý dôvod vzdať sa historického ortodoxného kresťanského postoja, že môžeme a často aj naozaj vieme objektívnu pravdu a že tá nám bola zjavená vo všeobecnom a špeciálnom zjavení. To, či kresťanská viera prežije (minimálne v tejto kultúre), môže závisieť od toho, či sa budeme tejto pravdy držať.“

Záver

V tejto práci sme načali problematiku oslovenia dnešného mladého človeka evanjeliom v súvislosti s postmodernizmom. Existuje však ešte mnoho ďalších faktorov a pohľadov, ktorými musíme tuto problematiku riešiť. S postmodernizmom na jednej strane prichádza relativizmus, ktorý je takmer imúnny voči evanjeliu, na druhej strane prináša otvorenosť k spiritualite, najmä k jej alternatívnym vyjadreniam. To sa stáva skvelou príležitosťou oslovit mladého človeka evanjeliom.

Z výsledkov tejto práce vyplýva, že úspech tejto úlohy, ktorú nám Ježiš zveril, bude do veľkej miery závisieť nielen od obsahu zvesti, ale aj od spôsobu, ktorým zvest komunikujeme. Bude nutné prisvojiť si mentalitu medzikultúrneho misionára a vymeniť paradigmu izolovaných „evanjelizačných aktivít“ za spojitý „inkarnačný (misijný) život“. Evanjelista pre postmodernú mládež bude musieť dobre poznať jej príbehy, vzory, idoly, hodnoty a tie prezrádzať za pomoci evanjelia. Bude to znamenať rozvinúť nový jazyk a nepoužívať ten, na ktorý sme zvyknutí pri „klasickom“ podaní evanjelia. Počas niekoľkoročných skúseností v misijnej práci v ESCAPEclube (komunitná služba tínedžerom, študentom a mladým dospelým v Žiline pod záštitou CB Žilina) som nadobudol skúsenosť, že najsilnejším „hráčom“ vo formovaní svetonázoru mladej generácie sú médiá. Ak vo štvrtok vyjde do kín premiéra nového filmu, v piatok ráno je tento film súčasťou svetonázoru mnohých mladých ľudí. Podobné je to pri krátkych filmoch či príspevkoch na sociálnych sieťach. Pre porozumenie a oslovenie súčasnej kultúry evanjeliom je dôležité vyčleniť si veľa času k jej štúdiu – sledovanie filmov, čítanie kníh, počúvanie hudby.

Možno by stálo za úvahu sprevádzkovať portál, ktorý by sa takejto analýze s evanjelikálnou optikou venoval a v pravidelných intervaloch uverejšoval

užitočné postrehy pre tých, ktorí s mladými ľuďmi pracujú.

Dôvodom a zdrojom k takémuto misijnému nasadeniu je Kristova láska voči hľadajúcim“ a „strategickým“ ľuďom v nás.■

Zoznam použitej literatúry

- DEVER, M. Nine Marks of a Healthy Church. Crossway, 2004 ISBN: 978-1-58134-631-2
- DRISCOLL, M. a BRESHEARS, G. Vintage Jesus: Timeless Answers to Timely Questions. Crossway, 2007 ISBN 978-1-58134-975-7
- GEISLER, N. a GEISLER, D. Evanjelizácia rozhovorom: ako počuvať a hovoriť, aby nas druhí počuli. Biblická škola v Marine, 2013 ISBN: 978-80-971296-2-0
- JONES, W. Errors of the Prosperity Gospel. In: 9 Marks Journal: s. 36.
- JOSIAH VENTURE, Deep Dive: Exploring the Youth Ministry Environment of Central and Eastern Europe. Josiah Venture, 2013 ISBN: 978-0-9852-9714-5
- KELLER, T. Proč Bůh? Rozumove důvody pro viru v Boha ve věku skepticismu. Triton, 2008 ISBN: 978-80-7387-434-6
- KEYES, D. Seeing through cynicism: a reconsideration of the power of suspicion. InterVarsity Press, 2006 ISBN: 978-0-8308-3388-7
- MICHELÉN, S. Why Is the Prosperity Gospel Attractive? In: 9 Marks Journal: Biblical Thinking for Building Healthy Churches, Jan-Feb(2014), s. 30.
- MOUNCE, R.H. Gospel. In: MARSHALL, I.H. (ed.) MILLARD, A.R. (ed.) PACKER, J.I. (ed.)
- WISEMAN, D.J. (ed.) New Bible Dictionary 3rd. InterVarsity Press, 2007 s. 426. ISBN: 978-0-85110-659-5
- MUELLER, W. Engaging the soul of youth culture: bridging teen worldviews and Christian truth. InterVarsity Press, 2006 ISBN: 978-0-8308-3337-5
- PLATT, D. Radical: taking your faith from the American dream. Multi-nomah Books, 2010 ISBN: 978-1-60142-221-7 !23
- SMITH, R.S. Truth and the New Kind of Christians: The Emerging Effects of Postmodernism in the Church. Crossway Books, 2005 ISBN: 978-1-58134-740-1
- THE PORTERBROOK NETWORK, Život misijní skupiny, s. 7. CB Maják, 2014

Ing. Ján Máhrik (1985)

Vyštudoval Fakultu riadenia a informatiky na Univerzite v Žiline, doplnkové štúdiá absolvoval v zahraničí. Viac ako 10 r. sa venoval práci s mládežou na lokálnej aj národnej úrovni, je duchovným otcom projektu Escape klub. V posledných rokoch sa zameriava na problematiku výchovy mladých vedúcich pracovníkov a zakladanie zborov. V súčasnosti je vikárom v zbere Maják vo Vsetine. Spolu s manželkou Jankou majú 2 deti.

BOUŘE A ZÁKLADY

JIŘÍ DOHNAL
(Kazatel-misionář v Rovinji)

10. února zažilo naše město Rovinj nečas, jaký jsme tu měli naposledy před padesáti lety. Někdo by řekl, že foukal západní vítr. On ale nefoukal, on dul. Místní starousedlíci mu říkají Ponente. Už jsem za těch víc než dvacet let, co tady žijeme, zažil tornáda, uragány, vichřice i vítr zvaný Široko. Viděl jsem létat vzduchem kameny velké jako kopací míč, střešní tašky, kusy plechu, celé komíny, satelitní antény i desetimetrové borovice s kořeny. Lidé v sousední vesnici, která je 10 km od Rovinje, vyprávěli, jak u nich z nebe padaly mořské ryby.

Tentokrát ale dul Ponente a moře rozbouřil tak, že se přivalily deseti, někteří tvrdí, že až patnáctimetrové vlny. Mnohatunové kamenné bloky, jimiž je olemováno pobřeží a kolonáda, popraskaly a viklají se jako zkažený zub. Asfalt podél břehu na některých místech zmizel, přízemí domů na kolonádě a dokonce i o ulici dál od moře byly zatopeny mořskou vodou. Tak daleko Ponente nahnal mořské vlny. Mnoho dětí to řádění sledovalo z oken školy, která je naštěstí dost vysoko, a plakalo. Přestože ta hrůza trvala jen pár minut, s místními lidmi to zatřásl do morku kostí a ještě několik dní potom chodili zamlklí městem a počítali škody. V jednom z městských zálivů, kde kotví spousta lodí, nezůstala jediná loď celá. Ty, které to nerozlámalo na kusy, to potopilo. Udivilo mě, že nikdo nelamentoval ani nenadával. Místní lidé jsou poměrně dost pověrčiví a zřejmě podvědomě cítili, že za touto ukáz-

kou neskutečné drtivé síly je Bůh, a tak raději ztichli a ponořili se sami do sebe.

V Písmu se o bouřích píše poměrně hodně. Kdysi jsem toto téma studoval a přišel jsem na to, že konečným pánem elementárních sil je Bůh. Přestože některé bouře rozpoutává Satan, Pán je dokáže ve vteřině utiшит. Vzpomeňme si na vystrašené učedníky v loďce na rozbouřeném Galilejském moři (Mt 8, 23–27). Poté, co Ježíš pohrozil větrům a moři, nastal úplný klid a výčitky učedníků, že si Ježíš klidně spí, když jim jde o život, se změnil v úžas.

Přemýšlím, jak je to s bouřemi v našich životech. Nestojíme před otázkou, co budeme dělat, pokud přijdou, protože přijdou určitě. I těm nejzornějším křesťanům se bouře nevyhnou. Z podobenství o dvou stavitelích, říkáme jim pan Posлуhač a pan Činil, je jasné, že bouře přišla na domy obou dvou (Mt 7, 24–27). Na dům

pana Posluchače, ktorý vystavil svoj dŕm na pŕisku, ale i na dŕm pana Ćinila, ktorý ten svoj vystavil na skále. Jinými slovami, poslouchání Boŕžeho slova nás pŕed bouřkami neochráni. Neochráni nás pŕed nimi dokonce ani to, když Boŕží slovo činíme. Rozdíl mezi těmito dvěma pány staviteli není v tom, že toho jednoho, který pouze poslouchal Slovo, potkala bouřka a tomu druhému se vyhnula, protože byl nejen posluchač, ale i činitel Slova. Rozdíl mezi nimi spočívá v tom, že v té bouři, která pŕišla na ně oba, se jednomu dŕm zřítíl a druhému ne. U Lukáše (6, 48) čteme, že pan Ćinil si dal tu pŕáci a „kopat do hloubky a poloŕil základ na skále“. Zjevně nestačí mít ty správné informace, věřit těm správným věcem, mít tu správnou nauku, aby náš ŕivot zůstal nepohnut, když nás potkají bouře a povodně jako úmrtí blízké osoby, ztráta zaměstnání, falešná obvinění, křivda, zrada, finanční propad, nebo smrtelná nemoc a podobně. Je potřeba „kopat do hloubky a poloŕit základ na skále“. Jako křesťané neradi slyšíme, když se začne mluvit ve spojitosti s vírou o námaze. Pŕipomíná nám to středověké skutkařské křesťanství, kdy dosaŕení spasení bylo podmíněno činěním dobrých skutků. Díky reformaci dnes víme, že spasení je z milosti. Pravdou však je, že pokud nás naše víra nic nestojí, pak ŕádnou nemáme, i když pravidelně, kaŕždou neděli zahŕejeme svým pozadím kostelní lavici. I když se modlíme nalačno, v poledne i pŕed spaním. I když poctivě odvádíme Bohu desátek. Dokonce i když Bohu naplno slouŕíme a naši službu provází divy a zázraky. Býváme fascinováni těmito viditelnými věcmi. Podobně bychom možná obdivovali i nádhernou třípatrovou vilu pana Posluchače. Jako bych to viděl: zatímco souseď Ćinil pořáď ještě kopat do hloubky, pan Posluchač pŕávě po-

kládal střešní krytinu a z té výšky se možná soucitně, možná blahosklonně díval na souseďa, který byl celý zpoceny a umouněny ve své díře. Jak hluboká je naše víra, tedy náš vztah s Bohem, je lidským očím skryto. Není to vidět. Stejně jako nejsou vidět základy domu nebo kořeny stromů. Tyto věci jsou zahaleny materiálem, ze kterého jsme stvořeni – hlinou. Jak jsou pevné a hluboké, to odhalí až ŕivotní bouře, povodně, vichry a tornáda, které pŕijdou. A pŕijdou uŕčitě.

Jedné z bouří jsme pŕávě svědky. Na Evropu se řítí jedna uprchlická vlna za druhou a potrvá to zřejmě ještě pár let. Co všechno s sebou tyto vlny pŕinesou lze pŕedvídat jen částečně. Nicméně, jistě je, že tyto vlny tak či onak dosáhnou až na pŕáh našich domů. Jaké výzvy nás asi čekají? Jak se změní postavení křesťanů v našich zemích? Nevíme, čím všim ještě budeme muset pŕojít, ale můžeme ovlivnit, JAK tím pŕojdeme. Měli bychom v časech relativního klidu veškerou svou pozornost a energii věnovat „kopání“. Vynaloŕit námahu na to, abychom doma Písmo nejen četli, ale i slyšeli Boŕží hlas. Abychom se nejen modlili, ale vedli s Bohem dialog. Abychom nejen chodili na bohoslužby, ale stáli tam pŕed obličejem Páně. Abychom nejen zpívali písně chval, ale vyznávali tím svou lásku Pánu. Kopání se děje ve skrytu našeho srdce – je to soustřeďená pŕile mít na prvním místě Pána, hledat ho za všech okolností, vystavovat se vlivu jeho slova a ducha, cvičit se v brutální upŕímnosti vůči sobě samému, chovat laskavou pravdivost k ostatním a odolávat kaŕždodennímu pokušení honit se za viditelnými věcmi, které jsou pomíjivé a poddané zkáze.

Jakoŕ pomíjí vichřice, tak nestane bezboŕžníka, spravedlivý pak jest základ stálý. (Pŕísloví 10, 25) ■

misia - wycliffe

BOŕŽIE VEDENIE

Obrátenie Bonifacia Paula bol dlhý proces. Jeho cesta viery ho na začiatku viedla do katolíckeho a neskôr do nazaretského seminára. „Úprimne povedané, nepamätám si konkrétny deň, o ktorom by som mohol povedať – v tento deň som svoj ŕivot odovzdal Jeŕžišovi; ale čo viem, je, že moja spása je zázrak.“ Spätný pohľad do minulosti a spomienky na jeho pŕvé roky viery a to, ako ho Pán Boh až doteraz vedie, mu úsmevom rozŕiariili tvár. Jeho túŕba zapojiť sa do prekladu Bible pŕamení z jeho osobnej skúsenosti s Bibliou v jeho rodnom jazyku Makhuwa. „Duchovne som tam, kde som, vďaka Biblii v jazyku Makhuwa,“ – vysvetľuje Bonifácio. „Keď čítam v jazyku Makhuwa, cítim sa byť pŕed Bohom nahý. Ide to do hĺbky.“

Text: Rodney Ballard

JAROSLAVA ŠICKOVÁ-FABRICI: JE SUIS AUSSI ÉTRANGÈRE (SOM TIEŽ CUDZINKA, PÚTNIČKA)

Text a foto: BOHUSLAV PIATKO

V ostatnom čase chodím po svete trochu viac zarazený ako inokedy. Akoby som si nerozumel.

Alebo nerozumiem tomu, čo sa deje okolo mňa? Čo sa deje s ľuďmi aj mne blízkyimi a svetom, v ktorom žijeme? Čo sa deje s našim svetom? Som len nechápavým pohrobkom minulého storočia? Storočia, v ktorom veci mali ako-tak svoje miesto a ľudia sa riadili akými-takými pravidlami? A kamsi patrili, kdesi a čímisi boli ukotvení.

Jeden môj známy, nie bezvýznamný kresťanský aktivista, pripravuje konferenciu pod pracovným názvom: *Cudzincom vo vlastnej cirkvi*.

Ďalšia moja známa – sochárka, zavítala na svoje rodiné Slovensko s výstavou *Je suis aussi étrangère*

(Som tiež cudzinka, pútnička), ktorej vernisáž bola v galérii Statua v Bratislave začiatkom marca.

Európu zaplavujú cudzinci, ktorých nechceme, lebo sa bojíme, že nás ohrozia, pohltnia, že by mohli byť našimi nepriateľmi, že by nám raz mohli vziať rodnú zem a my by sme v nej boli cudzincami...

Ale prečo sa ľudia doma, v spoločenstve, v cirkvi, v rodinách cítia ako cudzinci? Čo nás pohltilo, čo nás okúzlilo, čo nás sklamalo, že nám je prázdno?

A pritom výtvarné diela Jaroslavy Šickovej-Fabrici (lebo o jej výstave je reč) nehovoria o beznádeji, o strachu či odcudzení. Nie som výtvarník a tak môžem povedať iba to, ako ich vnímam po celé roky, čo

J. Šicková-Fabrics: Posolstvá

ju a jej tvorbu poznám. Je v nich láskavá nežnosť tvorivej ženy a nádej.

Tak prečo cudzinkou doma?!

Sama hovorí: Roky 2014 a 2015 boli pre mňa bohaté na zahraničné cesty a tvorivé pobyty, spojené s výstavami sochárskej tvorby a prezentáciou mojej arteterapeutickej práce.

Po výstavách v Chicagu (júl 2014) v Adam'hall Gallery, talianskej Florencii (október 2014), v Spectrum Care v Aucklande na Novom Zélande (marec 2015), v Royal Queensland Art society Gallery v Austrálii (apríl 20015), v dánskom arte centre v Billund (máj 2015) ako aj v Prahe (september-október 2015) v Husovom zbore s názvom **Je suis étrangère** (Som cudzinka, pútnička) predstavujem svoje diela v rodnej Bratislave výstavou s modifikovaným názvom **Je suis aussi étrangère** (Som tiež cudzinka, pútnička).

Interpretácií názvu je viac, ale jedna z nich je aj tá, že sa cítim byť niekedy viac cudzinkou doma, ako v neznámych krajinách...

Moje diela sú inšpirované nielen cestami do neznámych cudzích krajín, ale hlavne otázkami súčasného, násilím a utečeneckou krízou poznačeného sveta. Výstava má motto: „*Sme pútnikmi, cudzinka-*

mi na zemi...“ (Biblia, Heb 11, 13) a časť textu prvého článku deklarácie ľudských práv a slobôd:

„*Všetci ľudia sa rodia slobodní a rovní v dôstojnosti a v právach. Sú obdarení rozumom a svedomím a majú konať v duchu bratstva.*“ (Všeobecná deklarácia ľudských práv, OSN, 10. 12. 1948).

Na vernisáži uviedol do života druhé rozšírené vydanie publikácie J. Šickovej-Fabrics **Základy arteterapie** (Portál, 2016) kazateľ a spisovateľ **Daniel Pastirčák**. Asi aj jeho zaujalo Slávkine „cudzinctvo“, keď v príhovore povedal:

„Aké je to zvláštne, Slávka – uplynulo 9 rokov a my sme tu zas, spolu s tebou, v situácii podobnej tej spred rokov, i keď v niečom predsa celkom odlišnej. Čo sa počas tých deviatich rokov dialo, kde si bola, čo si našla, čo si stratila, v čom je tu to nové a jedinečné, čo nám bráni toto opakovanie udalosti označiť za dejavú? Bola si na cestách. Stratila si domov, aby si ho ako cudzinka nachádzala na nových dosiaľ neznámych miestach. Je príznačné, že i táto tvoja nová kniha, kniha z radu mnohých kníh, sa k nám neprihovára tvojou rodnou rečou. Hovoríš k nám v reči blízkej i trochu vzdialenej – jazykom našich českých

susedov. Tak si i samu seba označila – ako pútničku, cudzinku, ktorá sa v cudzej zemi často cíti viac doma než vo vlastnej. Nuž, to nové je snáď práve v tomto – v rozvinutí bytia za hranicami vlastného – v bytí cudzinky medzi blížnymi cudzincami, pútnikmi, ktorí hľadajú domov, stratenú celistvosť, pokoj spočívania, stred svojho bytia. Toto podujatie sa deje v čase, keď sa na našej planéte odohráva čosi, čo s istým nadsadením možno nazvať novým sťahovaním národov. Za našimi hranicami, vďaka Bohu stále ešte neoplotenými, tiahnu zástupy vyhnanco – ľudia, ktorí stratili domov a hľadajú ho v neznámej cudzine.

To nové, Slávka, však u teba nie je až takým novým. Veď ty dlhé roky prekračuješ hranice k tým, čo sa stali cudzincami vo svojej vlastnej vlasti. Ľuďom, ktorým choroba odoprela schopnosť vysloviť samého seba v jazyku bežných ľudí. Stratili sa v labyrinte vlastnej duše. Nevedia pomenovať to vnútorné, čo ukrývajú v sebe. Komunikácia je zvláštny dar – umožňuje nám nielen poznať a prijať toho druhého, ale i vysloviť samého seba a v tom vyslovení sa poznať a prijať. Kol'kým takým ľuďom si nad hárkami pokresleného pa-

piera udelila azyl – uviedla ich do strateného domova. Učila si ich vysloviť samých seba tým najprvotnejším jazykom – jazykom, ktorý tu bol prv než všetky písmo, texty a knihy. Jazykom, v ktorom nám na stenách Altamíry zanechali svoje odkazy naši predkovia. Jazykom, ktorým rozprávajú deti, skôr než si osvojili materinský jazyk, naučili sa čítať a písať. Tvoja nová kniha je akým-si sprievodcom do krajiny stratenej duše; praktickou príručkou na cestu do zabudnutých zákutí seba samého. Text dopĺňajú mapy tých neviditeľných miest. Tvoji klienti ich v hodinách terapie sami nakreslili.

Tá reč, ktorou iným pomáhaš dorozumieť sa so svojou dušou, je tvoja najvlastnejšia reč – reč umenia. ňou od mladosti prehováraš vo svojich dielach. No bolo potrebné ešte čosi. Aby si pomáhala nachádzať domov cudzincom, sama si sa musela stať cudzincom vo svojom svete. Iba ten, kto poznal chuť úzkosti, samoty, izolovanosti uprostred hlučného, hluchého sveta, môže objaviť cestu domov a pomáhať iným, aby ju v sebe našli. Ako o tom písal tvoj obľúbený autor Henry Nouwen, inšpirovaný Kristom – „*Iba zranený liečiteľ môže uzdraviť.*“ ■

Prof. PaedDr. Jaroslava Šicková-Fabricsi, akad. soch., PhD

Narodila sa v Bratislave. V rokoch 1969–1975 študovala monumentálne sochárstvo na VŠVU v Bratislave, v rokoch 2004–2006 na Karlovej univerzite v Prahe špeciálnu pedagogiku. Od roku 1991 pôsobí na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Jej špecializáciou je arteterapia a výchova výtvarným umením. Prednášala na Montclair State University a Easter univerzite vo Filadelfii v USA, na Juhočeskej univerzite v Českých Budějoviciach, na Karlovej univerzite v Prahe a Sunshine univerzite v Austrálii, Tel Hai univerzite v Izraeli, Goldschmidt univerzite v Londýne.

Od roku 1984 pracuje s rôzne postihnutými deťmi, mládežou i dospelými. Publikovala množstvo článkov v domácich a zahraničných odborných časopisoch. Je autorkou kníh *Základy arteterapie* (2002, 2008), *Arteterapia – úžitkové umenie* (2006), *Význam výtvarných materiálov a médií v arteterapii* (2004), *Quo vadis art therapia?* (2011). V roku 2000 založila spolu s akademickým sochárom Jánom Šickom arteterapeutické centrum Terra terapeutica a v roku 2010 Inštitút vzdelávania v arteterapii. Svoju sochársku tvorbu vystavovala v mnohých krajinách Európy, Ázie, Ameriky a Austrálie. Zúčastnila sa mnohých medzinárodných sochárskych sympózií doma i v zahraničí.

Tráva uschne, kvet zvädne, ale slovo nášho Boha pretrvá naveky. Tí však, čo očakávajú Hospodina, dostávajú novú silu, ako orly stúpajú na krídlach, budú utekať a neustanú, pôjdu a nevyčerpajú sa. (Iz 40, 8, 31)

BOHATÝ MLÁDENEC ALEBO ČO MÁ HODNOTU?

TOMÁŠ KOMRSKA

(Tento raz ako kázeň, ktorá odznela v zbore
Cirkvi bratskej v Bratislave na Cukrovej ulici)

Vyzvali ma, aby som povedal, čo ma oslovilo z Božieho slova. A ja sa pýtam: Oslovuje ma Božie Slovo? V terajšom zamestnaní zažívam intenzívne prepojenie s Bohom. Situácií, ktoré mohli dopadnúť úplne inak, je dennodenne niekoľko. Vďačnosť za ochranu, vďačnosť za pokoj mám na jazyku duše každý deň. Naopak, je zvláštne, že tento druh práce je pre mňa upokojujúci. Ale súčasne vyčerpávajúci, únavný.

Pri prechádzaním mestom, pri pozorovaní života za sklom vonku na ulici, pri pozorovaní života v zrkadle obrátenom do trolejbusu a pri súčasnom počúvaní aktuálnych správ z rádia mi prúdia hlavou myšlienky, ktoré súvisia s textom, ktorý som si v ten-ktorý deň čítal, o ktorom rozmýšľam.

Rozhodol som sa dať do tejto mojej terajšej práce maximum – a to do takzvanej 5-sekundovej misie.

Čo je to 5-sekundová misia? V tomto zamestnaní sa stretávam s kolegami, s nadriadenými a najmä s cestujúcimi na veľmi krátke chvíle, ktoré však môžu výrazne ovplyvniť toho človeka, tú situáciu, ostatných pozorovateľov. To je tá **príležitosť**, tak som tomu porozumel. Tak som porozumel výroku apoštola Pavla, ktorý hovorí:

Ved' sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi na to, aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh už vo-pred pripravil. (Ef 2, 10)

Dobré skutky,

aby ste v nich chodili. Nuž nie je to krásne a vzrušujúce zároveň, že je niečo pripravené pre mňa, práve pre mňa a že si nemusím komplikovať život skutkami, ktoré mne nepatria?

Byť sám sebou nie je o svojvôli, ale o porozumení, čo Boh Otec pre mňa pripravil.

Čo porozumenie dobrým skutkom, pripraveným pre mňa, prináša? – Pokoj?

Čo toto porozumenie neprináša? – Oslobodenie od problémov?

Konať dobré skutky, ktoré Boh pripravil pre nás, prináša pokoj aj v radoostiach, aj v starostiach.

Konať dobré skutky, ktoré Boh pripravil, prináša starosti, ktoré sú zvládnuteľné a ktoré majú význam, o ktorom sa, možno, dozviem až na večnosti.

Prečítajme si rozhovor Pána Ježiša s bohatým mládencom.

Tu k nemu ktosi prišiel a povedal: Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život? Ježiš mu odpovedal: Čo sa ma pýtaš na dobro? Jeden je Dobrý! Ak však chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania. A ktoré? opýtal sa ho. Ježiš mu povedal: Tieto: Nezabíjaj! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nevydáš krivé sve-

dectvo! Cti svojho otca a svoju matku! A: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Mládenec mu povedal: Toto všetko som zachovával. Čo mi ešte chýba? Ježiš mu odpovedal: Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj svoj majetok, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma. Keď mládenec počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok. Mt 19, 16–30

V čom bol problém, prečo odišiel smutný?

Bolo problémom množstvo majetku alebo vzťah k majetku?

Čo znamená nasledovať Krista?

Koľko času venujem starostlivosti o veci, ktoré pominú?

Čo je v Božích očiach hodnota?

Túto výzvu Pána Ježiša: „...predaj všetko čo máš a potom príď a nasleduj ma“ si pripomínam pribežne.

Kladiem si otázku, ako tomu porozumieť dnes.

Problém bohatého mládencu bol podľa mňa v tom, že nebol nastavený nasledovať Krista; nemal na to čas, pretože sa musel starať o majetok a neporozumel ceste, ktorú mal pripravenú.

Stretol Krista.

Dostal príležitosť.

Odmietol ju. Nie preto, že by Krista neuznával, ale nebol na Krista **naladený**.

Dostal takúto príležitosť ešte raz? Neviem.

Ako často dostanem príležitosť stretnúť Krista? Neviem.

Tak teda čo má hodnotu?

U Jakuba čítame, čo je hodnotou v Božích očiach:

Čistá a nepoškvrnená nábožnosť pred Bohom a Otcom je: navštevovať siroty a vdovy v ich tiesni a chrániť sa pred poškvrnou sveta. (Jk 1, 27)

Veľmi silno ma oslovilo to, že táto činnosť – navštevovať vdovy a siroty a chrániť sa pred poškvrnením –

nie je otázkou času, napríklad v utorok medzi 18.00 a 20.00 hodinou, ale je to o nastavení človeka. O mojom nastavení. O naladení od rána do rána bez ohľadu na to, akú prácu robím. A oslovila ma najmä z toho plynúca nádej, že mám milosť každý deň začať znovu. Táto myšlienka ochrany slabších a čistoty sa tiahne celým Božím slovom a vidí sa mi, že je Bohom braná vážnejšie, ako dodržiavanie príkazov a zákazov.

V istom zmysle by sa dalo porozumieť textu o bohatom mládenkovi, že byť bezdomovcom je spôsob života, ktorý sa Bohu páči. Ale bytie mestského bezdomovca, ktorého môžeme stretnúť v našom meste niekoľkokrát za deň, myslím, nebolo Božím zámerom. Aj keď Božia predstava je tiež o istej forme bezdomovectva. Božia predstava je, že domov len putujem a cestou dozrievam.

Tak to z Božieho Slova vnímam.

Gróf Zinzendorf

Toto leto som čítal zaujímavú knižku – príbeh grófa Zinzendorfa, zakladateľa Ochranova, kde vytvoril nový domov pre úprimne veriacich z Jednoty bratskej, ktorí sa tam uchýlili pred prenasledovaním doma na Morave.

On bol vlastne bohatým mládencom, ktorý však, podľa mňa, porozumel výzve Ježiša Krista: *predaj všetko čo máš a nasleduj ma.*

Nie doslovne, ale výstižne a primerane.

Túžil slúžiť Bohu, žiť každodenný život s Kristom. Podobne ako výroku Pána Ježiša o vylúpnutí oka a o useknutí ruky, tak aj výroku o majetku je múdre správne porozumieť. *Ak ťa teda pravé oko zvädza na hriech, vylúp ho a zahod'. Lepšie obideš, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do pekla. A ak ťa zvädza na hriech pravá ruka, odsekní ju a zahod'. Lepšie obideš, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo prišlo do pekla.* (Mt 5, 29) Ako tomu porozumieť?

Božie slovo je jedinečným návodom na život.

Líši sa však od návodov, aké používame pri používaní elektrických spotrebičov, stavbe domu či pečení koláča. Pri týchto návodoch musíme dodržiavať presný – doslovný postup, aby sme dospeli k správne výsledku.

Pri rečiach Pána Ježiša sa Pán Ježiš dotýka večnosti a duše človeka, ktorá je tiež večná.

Ale nemáme výrazy a slovník, aký sa používa vo večnosti, pretože žijeme v časnosti a v tele, ktoré je dočasné.

Ako teda vyjadriť večné veci v časnom svete?

Nuž len príkladmi z časného života, aby sme boli schopní im porozumieť.

Preto je dôležité, čo pozerám a čo robím s rukami a rovnako je dôležité, čo robím s majetkom, ktorý mám, čo robím s vecami, ktoré ma obklopujú.

Je tu však aj ďalšia vec, ktorá s tým súvisí:

S kým idem cestou života?

S čím som spojený?

Na čom mi záleží?

Na koho sa spolieham?

Príbeh starozákonného Jozefa, ktorý prechádzal úspechmi aj pádmi, je zaujímavý dôležitý rozmer, čítajte pozorne: *(Putifar) Jozefa dal chytiť a vrhnúť do žalára medzi kráľovských väzňov. Tak sa Jozef ocitol v žalári. Hospodín bol však s Jozefom...* (Gn 39, 20)

Toto je príklad situácie, kedy by sme mali tendenciu povedať, že nás Boh opustil, pretože sme sa dostali do neprijemnej situácie – a to ešte nespravodlivo. Vieme, ako na Jozefa zabudol aj spoluväzeň, ktorý sa dostal na slobodu. Nuž neostávalo nič iné, len čakať.

Ako sme na tom s čakaním?

Radi čakáme?

Ako využívame čas, keď musíme čakať?

Čo robíme?

Čo nerobíme?

Čakanie je často súčasťou dobrých skutkov, ktoré pre nás Pán Boh pripravil.

Na Jozefovom príklade vidíme, že nie je dôležité to, kde sme, ale s kým tam sme.

O druhom príchode Ježiša Krista vieme napríklad toto:

Keď príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy. On oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví napravo a capov naľavo. Potom kráľ povie tým po pravici: Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od založenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a prichýlili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste za mnou. Vtedy mu povedia spravodliví: Pane, kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako cudzinca a prichýlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme za tebou? Kráľ im odpovie: Amen, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Potom povie aj tým po ľavici: Odíd'te odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diabľovi a jeho anjelom. Lebo som bol hladný a nedali ste mi jesť, bol som smädný a nedali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a neprichýlili ste ma, bol som nahý a nepriodeli ste ma, bol som chorý a vo väzení a ne navštívili ste ma. Vtedy mu aj oni odpovedia: Pane, kedy sme ťa videli hladného alebo smädného, alebo ako cudzinca, alebo nahého, alebo chorého, alebo vo väzení a neposlúžili sme ti? Tu im on odpovie: Amen, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste neurobili. A títo pôjdu do večného trápenia, ale spravodliví do večného života. (Mt 25, 30–41)

Čo má teda hodnotu?

Zrejme starosť o právo slabšieho, ktorú nosím v srdci a potom prejavím aj navonok. Dost často potrebuje moju pomoc ten, kto je v mojej tesnej blízkosti, dokonca v rodine – možno aj môj najbližší partner túži ►

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ MAREC 2016

Rada rozhodla:

O podpore vydania publikácie *Evanjelium v centre manželstva*. Do budúcich rozpočtov ústredia je potrebné zakomponovať aj položku nákladov na publikačnú činnosť ústredia cirkvi.

O začatí procesu prevodu účelového zariadenia Cirkvi bratskej v Slovenskej republike Kontakt – Mládežnícke centrum spod zriaďovateľstva cirkvi na zbor Levice v súčinnosti so staršovstvom zboru.

O zaradení informácií z návštevy predsedu Rady v zbere Vranov do programu najbližšej porady Rady.

Rada odsúhlasila:

Tajomnícku správu po úpravách pre konferenciu 2016. Pre budúcnosť je potrebné zadefinovať koncept tajomníckej správy a takisto obsahovú stránku konferenčného bulletinu.

Upravený počet členov a zloženie miestneho staršovstva na stanici v Trnave s ohľadom na miestne podmienky a potrebu rozvoja tejto stanice.

Predsaeda Rady:

Informoval o konferencii Cesta obnovy v Prahe. Do procesu sa zapojil Zbor Prešov a zvažuje Zbor Michalovce. Rada odporúča zborom venovať pozornosť tomuto duchovnému a praktickému prístupu k revitalizácii

zborov, lebo naliehavosť duchovnej obnovy je prioritou našej cirkvi a tu je k dispozícii efektívny koncept. **Uvedie** 20. 3. 2016 brata Mareka Tomašoviča do služby vikára v Trnave.

Ďalej Rada:

Akceptuje žiadosť kazateľa Pierra van Vuurena o pozastavenie ordinácie a jeho žiadosť predloží Konferencii.

Zaoberala sa žiadosťou Kresťanského zboru v Žiline o využívanie budovy Cirkvi bratskej v Dolnom Kubíne na zhromaždenia. Budova je vo vlastníctve Zboru CB Žilina, ktorý je oprávnený ňou disponovať po súhlase Rady a s ohľadom na prednostnú podporu zakladania zborov CB.

Poslala poďakovanie za spoluprácu, osobnú aj finančnú podporu českej Rade Cirkve bratské, Odboru pro obnovu a zakladání stanic a sborů a Nadačnickému fondu nových sborů.

Posle donorum do Holandska správu o využití ich daru.

Oznamuje, že kancelária predsedu Rady v Leviciach je na ulici Slobody 22. Rada je vďačná rodine Galkovej za poskytnutie výhodného nájmu.

Riaditeľ Kancelárie Rady preverí možnosti lepšej ponuky služieb pre zabezpečovanie stravných lístkov, ako ponúka spoločnosť Edenred. **Prípravil Štefan Evin**

po mojom záujme. Práve tento záujem, ktorý sa rodí na základe ťažkostí a problémov, prináša niečo z neba na zem. Zažili sme to už?

Napríklad taký Samaritán niečo také zažil.

Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a dostal sa do rúk zbojníkov. Tí ho ozbjali, dorážali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel touto cestou kňaz, ktorý ho síce videl, no obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, obišiel ho.

No prišiel k nemu aj istý pocestný, Samaritán. Keď ho uvidel, prišlo mu ho ľúto.

Pristúpil k nemu, nalial mu na rany olej a víno a obviazal mu ich. Potom ho vyložil na svoje dobytča, zaviezol do hostinca a postaral sa o neho. Na druhý deň vybral dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: Staraj sa oňho; ak na neho vynaložíš viac, na spätočnej ceste ti to zaplatím. (Lk 10,30–35)

Nedal všetko, čo mal.

Dal toľko, koľko bolo treba a pokračoval vo svojej ceste. Bolo mu raneného ľúto.

Vrátim sa ešte k Zinzendorfovi.

Keď vyslal prvých misionárov na ostrov Svätého Tomáša, dal dvom mužom na cestu 30 šilingov. To zdálo sa nestačilo ani len na cestu pre jedného z nich.

Bolo to zodpovedné?

Keď som to čítal, mal som pocit nespravodlivosti. Muži si museli cestou zarobiť na cestu, ako aj na živobytie. Mohol dať viac a nedal. Aký podiel zodpovednosti má aj ten, ktorému ideme pomôcť?

Keď za neho urobíme všetko, čo sa stane?

Keď sa núdzny spolupodieľa na vyriešení svojho problému, čo sa stane?

Otázka, čo ma oslovilo z Božieho slova, ma priviedla na základe čítaných textov k porozumeniu že: Dobré skutky sú pre mňa pripravené.

Každodenným čítaním Božieho Slova a tichou, naciťvacou modlitbou môžem lepšie vycítiť a porozumieť, ktoré skutky to sú.

Som na ceste domov a starosť o slabších je moja milá možnosť, ako môžem dozrievať a ako môžem byť nalaďený na Pána Ježiša – a to nielen v aktívnych činoch, ale aj v čakanií.

Pomoc musí byť naštartovaná srdcom a prevedená rozumom. A vždy je to inak ako minule.

A pokoj, ktorý z toho vychádza, je na nezaplatenie, pretože starosť o pozemské veci nakoniec prináša smútok – bohatý mládenec by o tom vedel rozprávať... ■

AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

„Toto je kráľovstvo lásky! Nikto tu nikoho nesmie vyháňať ani ho osočovať, pretože to by bol prejav nelásky! Nemôžem uveriť tomu, že sme sa znížili na úroveň tých, ktorí proti kráľovstvu bojujú!“

Vážený muž postupne zvyšoval hlas a všetci sa cítili usvedčení a zahanbení. Vedeli, že má pravdu! Samuelov otec však bol hrdý na svojho syna. Videl totiž plamienok tohto muža – plamienok, ktorý bol dlhé roky zahádzaný knihami, na ktorý sadal prach do chvíle, kým nepočul svojho syna položiť mužovi jednoduchú otázku: „Máte plamienok?“

Nakonic muž povedal: „Tých ľudí sem priviedol sám Kráľ a bolo by veľkou drzosťou, keby sme ich vyhodili z mesta, ktoré predsa patrí jemu!“

A pokojne sa posadil.

Keď to dokončil, uprostred miestnosti zastal anjel. Niektorí boli šokovaní jeho prítomnosťou, iných pochytala hrôza, pretože sa nikdy s takouto bytosťou nestretli, aj keď o ňom vedeli tak krásne hovoriť... Iní sa rozplakali a lutovali svoj nerozvážny postoj. A Izabela odišla. Jednoducho nemohla byť v jeho prítomnosti. Tým, čo ostali a boli pripravení, sa plamienky rozohreli tak, že v sieni nastalo veľmi jasno a všetkým zrazu bolo veľmi dobre.

Keď vyšli z budovy, Katarínka ešte stále sedela na lavičke a keď zbadala ocka v zástupe ľudí, pobehla mu naproti. „Vyhrali anjeli, však?“ – opýtala sa s miernym úsmevom. Vôbec sa nečudoval, o čom to vlastne hovorí, ani tomu, že vie, čo sa dialo vo vnútri. Ak to totiž vedela, zverili jej to isto-iste iba spoľahlivé zdroje. „Áno, dieťa moje, vyhrali anjeli,“ – odpovedal ocko a potichu sa usmial.

10. kapitola

V SPRÁVNÝCH RUKÁCH

Ivonkin psík sa kdesi túlal. Daniel s Katarínkou vyčkávali, či sa niekde neobjavia dievčatá z vedľajšieho dvora, ale nič sa nedialo. Obaja už boli veľmi netrpezliví. „Čakáme tu a čakáme... a nič sa nedeje!“ – hundral Daniel pri plote. „Aký to má zmysel? Ani sme nemuseli posilať ten odkaz. Aj tak sa k nim nedostane. Alebo jednoducho neprídu! Nemajú nás už radi.“

„Alebo len musíme byť trpezliví!“ – zahriakla ho Katarína.

„Mne sa už nechce čakať. Iba strácame čas,“ – fňukal Daniel. Katarína sa znova nahla k otvoru v plote a očami hľadala malého psíka. Chvíľu sa nič nedialo, ale potom ho zbadala! Hral sa s motúzikom, ktorým mal prviazaný odkaz pre dievčatá. Ako ho tak naťahoval a naťahoval...

„Ách! Niecee!“ – zaplakala Katka. „On ho stratí! Motúzik je už celkom rozviazaný!“

„Ukáži!“ – strkol Daniel do sestry, aby mohol vidieť aj on, čo sa deje vo vedľajšej záhrade.

„Ách! Vedel som, že je to zbytočné!“ – znova sklamane zakňučal.

„ÓÓO nie, nie nie...“ – opakoval Daniel vzrušene, akoby chcel psa zastaviť. Nepodarilo sa. Pes zubami naťahoval šnúрку dovedy, kým nepovolila a hravo sa dostal k papieriku.

„Fúj!“ – komentoval Daniel ďalej. Katarína na to spozornela a tentoraz ona vytlačila z otvoru brata, aby mohla vidieť, ako uslintaný havo obližuje kúsok papierika, ktorý si mali prečítať Ivica a Ivona.

Ách... Obe deti sklamane zvesili hlavu a prestali už vyčkávať, pretože to, čo vidíme očami, nás môže tak sklamať, že prestaneme bojovať. Navyše ich mamička práve zavolała k stolu. Zobrali si teda svoje hračky a poslušne odcupkali od plotu. O malú chvíľu sa zatiahla obloha a sivé mraky spustili na zem poriadnu sprchu dažďa. Psík sa rozbehol schovať. Napoly odmotaný lístok ťahal za pravou labkou po mokrej tráve. Papier začal nasávať kvapky dažďa, až sa úplne namočil, ale to už Daniel s Katarínou sedeli v teplej izbe pri stole.

„Rozprávala som sa s Izabelou,“ – povedala mamička počas jedla ockovi. „Dievčatá začali používať škaredé slová a ona si s nimi nevie rady.“

„Naozaj? Nuž... keď si nečítajú Knihu, potom aj zabudnú, ako sa treba v kráľovstve správať... Takže sa nečudujem,“ – poznamenal ocko.

Daniel s Katarínou spozorneli. Dnes im šli cestoviny dole hrdlom akosi ťažko. „Teraz nám už ani ocko nedovolí, aby sme sa spolu hrali...“ – pomyslela si Katka a tvárila sa, že sa veľmi snaží napichnúť jedlo na vidličku, ale v skutočnosti ju veľmi zaujímal rozhovor ocka a mamičky.

„Povedala som jej to,“ – poznamenala mamička a ocko zdvihol hlavu od taniera.

„Čo si jej povedala?“

„No... že dievčatá rozprávajú škaredo, pretože sa u nich zabudlo na Kráľa. Pripomenula som jej, že aj oni sú pozvaní na kráľovský dvor.“

„A?“ – zdvihol ocko hlavu od taniera a položil vidličku.

„Nuž, povedala mi, že sa nemám starať a potom vošla do domu.“

„Netráp sa tým. Chce to čas,“ – povzbudzoval ocko mamičku, ale Katarínke sa zdalo, akoby to hovoril jej. Mamička si vzdychla a mlčky prikývla.

Po večeri pomáhala Katka mamičke s riadom a celý čas rozmýšľala, prečo sa Ivonkina a Ivicina mamička tak správa k druhým ľuďom. Raz videla na vlastné oči, ako bez pozdravu obišla tých nových obyvateľov.

Jedného dňa Katarína cez kuchynské okno videla, ako Izabela plače. Cítila sa veľmi sama a nemilovaná napriek tomu, že okolo nej behali každý deň krásne švitoriace dievčence Ivica a Ivonka. Ale to Katka nemohla vedieť, pretože nie vždy jej bolo všetko zjavené také, aké to skutočne je. A tak sa len dívala na tú smutnú pani vo vedľajšom dvore, ktorá bola vždy taká hrdá sama na seba, na svojich rodičov a prarodičov, na to, že v kráľovstve bývajú už veľmi dlho, až jej to vôbec neprinášalo radosť do života. Keby Katka mohla, natiahla by ruku cez to okno a keby jej ruka bola taká dlhá, že by mohla prejsť cez dvor až k domčeku, kde sa práve žena zviezla v plači na trávnik, určite by ju natiahla až tam a mlčky by ju pohladila, alebo by sa aspoň opýtala, prečo plače. Katka ešte nikdy nevidela plakať takú silnú bytosť, akou Ivonkina mamička nepochybne bola. A tak tam stála a dívala sa.

Po chvíli zbadala psíka! Poskakoval sem a tam a vrtel sa od radosti. Chcela cez to okno naňho znova zavolať: „Heej! Psíček! Psíčkoček! Pod' sem, môj zlatý!“ Ale uvedomila si, že nemôže. Na chvíľu sa Katarína zazdalo, že za psíkom sa trmáca akási špinavá guľička niečoho nedefinovateľného. Nacapila malý noštek na okenné sklo, aby videla lepšie. Ó, Áno! Psík mal ešte stále priviazaný motúzík o labku! Nemohla uveriť vlastným očiam. „Ako je to možné? Tento týždeň niekoľkokrát pršalo a dvor bol celý od blata! A lístok bol stále tam, aj keď... už nevyzeral veľmi vábne.

„Daniel! Daniel!“ – kričala Katarína behajúc po dome, aby privolala brata. „Náš lístok...! A psík! Pod' sa pozrieť!“

Daniel ospalo pricupkal do kuchyne a potom nalepil svoj nos na okno vedľa Kataríny. „Len či sa dostane do správnych rúk!“ – poznamenala Katka starostlivo a obaja sledovali, čo sa bude diať.

Pes chvíľku poskakoval vedľa svojej paničky. Cez slzy zbadala škaredý chuchvalec trávy a blata, od ktorého ho chcela oslobodiť. Keď to ale začala čistiť, uvedomila si, že lístok je priviazaný o psíkovu labku, čo ju privádzalo do nemého úžasu. Daniel a Katarína temer nedýchali. Ivonkina mamka otvorila lístok a prečítala: MAME VAS RADI A CHI BAŤE NAM! Vzápätí sa znova rozplakala. To bolo presne to, čo v tejto chvíli potrebovala vedieť. Bola to odpoveď na všetky jej otázky – špeciálny balzam na zranené srdce, ktoré začalo pod slovami zo špinavého papierika mäknúť. Toto totiž nebol iba taký hocijaký lístok, ktorý načmárali dve malé deti pre iné dve malé deti. Bol to odkaz pre ňu! Práve pre ňu – Izabelu. Odkaz od samotného Kráľa! V tej chvíli to vedela celkom presne. Prežívala tieto slová – a slzy smútku nad sebou a nad tým, ako pyšne sa správala k ľuďom, sa začali premieňať na slzy radosti. Takmer zabudla na jeho meno! A on ju mal rád! Dnes jej to odkázal! V tejto chvíli bola veľmi šťastná... „Čo sa to tu deje?“ – pýtala sa mamička, ktorá našla svoje dve menšie deti v kuchyni s nosmi prilepenými na okno.

„Náš odkaz prečítal nesprávny človek,“ – vysvetľovala Katka smutne.

Mamička sa pozrela oknom smerom k svojej susedke a snažila sa pochopiť celú túto situáciu. „A čo je to za odkaz?“

„Napísali sme Ivonke a Ivici: Máme vás radi, chýbate nám. A priviazali sme to psíkovi o labku, aby im to odniesol... Lenže lístok sa dostal do nesprávnych rúk,“ – pokračovala oduševnene Katka.

V tej chvíli mamička všetko pochopila.

„Nebojte sa, deti – dostal sa do tých najsprávnejších rúk,“ – povedala. Rýchlo si obula topánky a bežala cez záhradu bočným vchodom k svojej susedke. Daniel a Katarína sa už dívali na to, ako sa obe ženy vrúcne objali a ako Izabela začala ešte viac plakať a niečo veľmi dôležité vysvetľovala ich mamičke. Katarínke sa dokonca zazdalo, že v hornom okne ich domu – presne tam, kde často Katarínka videla Izabelu – sa zaligotal malý plamienok. A ako tak tie dve ženy kľačali, schúlené jedna pri druhej, Katka zbadala medzi nimi ďalšiu nádhernú bytosť – celú v bielom – a tá sa usmievala. Podľa toho Katka vedela, že je všetko v najlepšom poriadku. Od toho dňa sa Ivica a Ivonka mohli kamarátiť s Danielom a Katarínou a tete Izabele vôbec neprekážalo, že často hovoria o Kráľovi a vyslovujú jeho meno. Dokonca sama poprosila svojho muža, aby znova začal čítať z knihy. A čo bolo na tom všetkom najlepšie, Ivica a Ivonka prestali používať škaredé slová, pretože v ich ústach boli slová o Kráľovi a na iné slová tam už nebolo miesto.

11. kapitola

KRÁSNA VIOLKA A ZRKADLO

Ďaleko na konci mesta, ukrytý medzi stromami, čupel malý domček, v ktorom bývala Hankina kamarátka Violka. Bolo to krásne dievčatko s dlhými zlatými vlasmi a veľkými modrými očami. Hanka si neraz myslela, aké by to bolo, keby aj ona vyzerala tak ako Violka. Mamička ju často česala a hovorila o tom, aká je pekná a Violka sa z toho veľmi tešila. Ocko ju často brával na kolienka a hrával sa s ňou na schovávačku a všelijaké iné hry. Vždy keď prišiel domov, už z predsiene zakričal: „Kde je moja malá myšička?“ Vtedy sa Violka rozbehla, kdekoľvek bola a čokoľvek práve robila, priamo k ockovi a bola veľmi šťastná.

Violka rástla a bolo z nej čoraz krajšie dievčatko.

Časom si ocko z nevyvetliteľných dôvodov, ktoré poznajú len otcovia, ktorí majú dcéry, pomyslel, že Violka je už veľká a nepatrí sa, aby sedávala ockovi na kolienkach alebo sa s ním hrala. A tak jedného dňa, keď prišiel domov, nezakričal: „Kde je moja malá myšička?“ Iba si pokojne vyzul topánky a opýtal sa mamičky, či je večera hotová. Violka práve stála vo dverách svojej izby, pripravená rozbehnúť sa do ockovho náručia. No keď nič nezakričal, bola taká rozrušená a smutná, že ani nezišla dole na večeru, keď mamka zavolala, že je už na stole. Tak to bolo aj na druhý deň, aj na tretí... Ocko sa prestal s Violkou hrať a ona sa zatvorila do svojej izby, aby nemusela vysvetľovať, prečo je taká smutná.

„Čo sa stalo? Čo som urobila zle?“ – pýtala sa Hanky. „Myslím si, že ma už môj ocko nemá rád,“ – povedala.

„Som presvedčená, že ňu ľúbi! Nevie, čo sa stalo, ale určite si nespravila nič zlé. Ockovia predsa ľúbia svoje dcéry! A keby aj niečo zlé urobili, tak im odpustia. Lúbia ich veľmi a navždy!“ – presvedčala Hanka kama-

rátku, keď po skončení vyučovania ukladala svoje knihy do tašky. Obe sa vybrali pomalým krokom domov cez poľa. Snažili sa spolu rozlúštiť Violkin problém. Ako tak kráčali, Viola ešte viac zosmutnela. „Možno ma neľúbi, lebo nie som dosť pekná,“ – povedala. A pri týchto slovách sa prudko otočila. Zdalo sa jej, že sa poza ich chrbát cez cestičku niečo mihlo.

„To nie je pravda. Si úplne krásna! Si jedinečná! Každý z nás je špeciálny!“ – pokračovala Hannah pokojne.

A znova! Znova sa niečo mihlo. Akoby ich niekto sledoval. Viola ostražito zastala, pohybom ruky zastavila priateľku a druhú si priložila na ústa, aby jej naznačila, že má mlčať. Dievčatá sa porozhliadli okolo seba, ale nevideli vôbec nič, a tak pokračovali v ceste. Nevideli, ako si jedna z príšer mädlí ruky a škodoradostne sa teší z toho, že pozná Violkinu tajomstvo – Violkinu slabé miesto. Príšera sa rozbehla smerom, kde ju už netrpelivo čakali...

Na konci poľnej cestičky čakala Hanku mamička. Práve sa vracala z nákupu a keď videla prichádzať dievčatá, povedala si, že ju počká a pôjdu domov spolu. Lenže dievčatám sa nechcelo rozlúčiť. Veľmi sa chceli spolu pohrať. Hanka bola zvedavá na Violkinu novú bábiku a tak uprosila mamičku, aby sa chvíľku zdržali u Violky.

„Máte rozkošnú dcéru,“ – povedala Hankina mamička Violkinej, keď spolu pili kávu v kuchyni.

„Áno, ja viem. Ale v poslednej dobe je nejaká zvláštna,“ – zverila sa Violkina mamka Hankinej a tá sa pohodlnejšie posadila, aby si vypočula túto milú dámu, ktorá časom iste bude jej priateľkou. „Prestala s nami večerať, je nejaká mlčanlivá a keď ju o niečo poprosím, väčšinou to ohundre.“

„Skúšali ste sa s ňou porozprávať?“

„Áno, skúšala, ale nepomohlo to. Vlastne sa vôbec nevyjadřila.“

„Ó... chůda. Iste ju niečo trápi,“ – poznamenala súcítne a pritom pozrela na dámu, aby sa jej nejako nedotkla.

Kým sa tieto dve rozprávali, Hanka zastala pred obrovským zrkadlom, ktoré mala Viola zavesené na stene.

„Odkedy ho tu máš?“ – pýtala sa priateľky prekvapene. „To je úžasné!“

„Ani neviem,“ – mykla plecami Viola. „Ale mám ho veľmi rada! Keď sa do neho pozriem, hneď sa cítim lepšie!“ Podišla k zrkadlu a hladila veľký robustný rám. „Vieš, ono mi vždy pripomenie, že som pekná! A potom už nie som taká smutná z toho, že mi ocko nepovie, ako ma má rád.“

Hanka pozerala nechápavo raz na Violku, potom na obrovské zrkadlo. V duchu si predstavovala, ako sa do neho Viola pozerá každé ráno aj večer, aby si pripomenula, že je predsa len krásna, aj keď jej to nikto nehovorí. Pri tejto myšlienke zosmutnela. Ona by nechcela vymeniť ockovu lásku za zrkadlo. Navyše, ocko by ju ľúbil, aj keby nebola pekná! O tom je presvedčená!

„Violka, je to len zrkadlo. Ty si krásna aj bez neho! Nemusí ti to nikto hovoriť! Nevieš to?“ – snažila sa presvedčiť priateľku, ale tá sa nedala. Zvesila hodvábnu šatku z vešiaka, postaveného pri dverách a začala zrkadlo starostlivo leštiť. Pritom sa naň všelijako usmievala, škerila a robila rôzne grimasy... Hanka sa na to chvíľu pozerala, no o chvíľku si uvedomila, že Viola ju vôbec nevníma. Darma ju párkrát oslovila menom. Darma jej všeličo rozprávala a volala, aby sa už išli spolu hrať... Viola videla v zrkadle iba seba a úplne zabudla na svoju návštevu. Hanka si zobrala svoju tašku, ešte posledným pokusom pozdravila priateľku, ktorá jej ale vôbec nevenovala pozornosť, a odišla.

Cestou bola mlkva. Mamička sa jej pýtala na veľa vecí, ale ona len krátko odpovedala. „Áno, nie... nuž... hm... asi... Dobre.“ Nuž sa mamička prestala pýtať. Bolo jej úplne jasné, že medzi Hankou a Violkou sa v izbe niečo stalo. „Možno sa pohádali,“ – myslela si, „to sa predsa stáva.“

Na druhý deň sa v škole Viola tvárila akoby nič. A Hannah jej včerajšiu udalosť nepripomínala. Vedela, že Viola potrebuje pomoc, len zatiaľ nevedela, v akej podobe... ■

Kresba: Hannah

Správne odpovede RELAXu z Dialógu č. 1/2016

Tajnička krížovky:

DIALÓG

Prešmyčky:

Biblické ZOO:

1. ANTILOPA,
2. BARÁNOK,
3. KOZOL,
4. KRAVA

Biblická botanika:

1. BODLIAK,
2. PŠENICA,
3. TRÁVA,
4. KORIANDER

Vyriešenú tajničku krížovky a ostatné úlohy posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy: svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 30. 4. 2016

Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Jedného správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava. (Správne odpovede uverejníme v Dialógu 5/2016.)

Stranu pripravil Peter Kailing

**Matka Tereza: „Nerobme veľké veci, ale malé veci s veľkým...“
(Dokončenie v tajničke krížovky).**

Autor: Peter Kailing	Skr. pre: Per procura	Egyptské mesto (2.M.,1.kap)	Latinská spojka (a)	TAJNIČKA	3, rímskymi číslami	Hľadaj a vyberaj túzy	Chemická značka astátu
Nadmiera							
Vlastenec							
AN DEM skratka			504, rímsky Rumunský futbalista				Chyba
POMOC: nevolajte Rumunom, je to: Ene	Zn. pre sekans zn. Molybdénu				Koncovka zdrobnení zn. Prazeodýmu		
Rex							
Viacrát							

ČÍSLOVKY

Namiesto bodiek dosadte správnu (vhodnú) číslovku. Dostanete tak riešenia čísloviek-výrazov z Biblie (Roháčkov preklad) a výrazov z oblasti duchovného života. Odkazy na Bibliu sú len pre kontrolu Vášho správneho riešenia.

1.	S . . . EBRO	12. žalm	6.	. . . RE	Mich. 7.kap.
2.	. . . EZVOŠŤ	Tít. 2. kap.	7.	KO . . . IM	Mat. 11 kap.
3.	. . . TNÍK	Mat. 27. kap.	8.	PO . . . ENÝ	Mat. 4. kap.
4.	ME . . . DICA	Iz. 11. kap.	9.	KO . . . L	
5.	. . . LICA	Skut. 25. kap.	10.	PA . . . R	

LATOVKA

Premiestnite poradie latiek tak, aby ste si po riadkoch prečítali tajničku s výrokom Pána Ježiša.

Prvým písmenom je: „K“ (Ján 6. kapitola)

O	K	V	E	T	R
O	Í	M	Ň	V	A
V	M	E	Č	Á	N
I	Ý	V	O	Ž	T

ČLOVEK, EURÓPAN, KREŠŤAN

Vrátme sa len k trom pozorovaniam, ktoré mne ako človeku, Európanovi a kresťanovi, napadli. Ako ľudia máme ambíciu hovoriť o sebe ako o pohostinnom národe. Sme ochotní sa s druhými podeliť a prijímať ich s otvoreným srdcom a náručím. Moja stará mama dlhé roky dostávala na Vianoce balíčky z východného Slovenska. Z Dlhej nad Cirochou jej posielala orechy a fazuľu teta, ktorá v čase vojny strávila spolu s celou rodinou u nich tri vojnové roky. Sovietski bolševici zabrali Podkarpatskú Rus a Slováci, ktorí sa tam chceli po vojne vrátiť, sa uchýlili do rodín a domácností po Slovensku. Nevie sa opýtať starej mamy na podrobnosti. Už nežije. Ale hovorila mi o tom vždy so zvláštnym svetlom v očiach. Bola rada, že rodine rusínskych Slovákov pomohla. Aj ja som jedol fazuľovú polievku z fazule tetky Kohútky, ako ju volala moja stará mama. Vtedy som si nevedel predstaviť, čo to znamená postarať sa o utečencov, ktorí stratili nielen strechu nad hlavou, ale všetko. Vráťane možnosti návratu. Podkarpatská Rus ostala navždy v rukách bolševikov, slovenskí utečenci ostali utečencami navždy a novú vlasť našli v novom Československu, kde si postavili nové domy a životy. Ako Európan som rád, že po vstupe do Európskej únie máme nad sebou aj iné ako len Slovenské inštitúcie. Dorastanie do veľkých topánok európanstva s jeho hodnotami demokracie, ľudských práv, slobody, ľudskej dôstojnosti, demokracie a právneho štátu zvládame oveľa lepšie v spoločnosti národov a krajín, ktoré prešli vývojom v demokratickom zápase o mier medzi Francúzskom a Nemeckom a pochopili, že fungujúci štát a hospodárska prosperita sa nedajú oddeliť. Bez slobody myslenia niet slobody podnikania. Hospodárska prosperita a právny štát nevyhnutne súvisia. Byť dnes hrdým Slovákom je možné vďaka tomu, že sa máme od koho učiť. Papatálske maniere dnešných slovenských mocipánov drží na uzde aj európska legislatíva

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg)

Ako sa postaví k životu, ktorý je komplexný a ktorý má vždy viac alternatív ako len tú dobrú a zlú? Život jednoducho nie je čiernobiely a snaha dopracovať sa k jednoduchému riešeniu stojí pred úskalím, že táto ambícia sa nikdy nenaplní.

Parlamentné voľby nastavili zrkadlo slovenskej spoločnosti a slovenskej populácii, ktorá sa väčšinou hlási ku kresťanstvu. Dalo by sa o tom písať a uvažovať dlho. Určite nejeeden z nás má ambície dávať druhým dobre mienené rady, koho a za akých okolností sme mali voliť, aby sa do parlamentu dostali tí praví ľudia. To je však len hypotetická rovina.

a inštitúcie, ktoré regulujú ich svojvôľu. Európska únia nám pripomína síce niekedy trochu ťažkopádne, no predsa, že zdrojom všetkej moci sú zrelí občania, nie politická či ekonomická elita. Cesta je dlhá, ale vidíme, aký je rozdiel byť členom EÚ v našom prípade, a čo znamená, ak krajina členom EÚ nie je – ako je to v prípade Ukrajiny. Svojvôľa Moskvy a prístup Bruselu sú nezameniteľné a kto ich stavia na jednu úroveň, ten naozaj zabudol, nepamätá si alebo vedome zavádza o tom, ako sovietske vojská a tanky vpochodovali do Československa v roku 1968 a už odtiaľto nemali v pláne odísť.

Ako kresťan sa vnímam ako súčasť univerzálnej komunity ľudí, ktorá je na ceste do sveta, ktorý má svoj začiatok už tu. Nie až v nebi, ale už tu medzi nami je kráľovstvo, o ktorom hovoril potulný kazateľ z Nazaretu na prelome letopočtov. Preto sa nemôžem a neviem odstrihnúť od celého sveta bez pocitu viny a ani sa nemôžem tváriť, že svet mimo karpatskej kotliny ma nezaujíma. Zaujíma ma kvôli kultúre, obchodu, technológiám, ktoré nám pomáhajú zdokonaľovať náš život, podporujú naše zdravie, pomáhajú nám rásť. Vnímam preto aj povinnosť pomáhať podľa možností tým, ktorí toto nevidia, nepoznajú alebo z rôznych príčin nemôžu pochopiť, prečo je také dôležité byť súčasťou globálnej a univerzálnej ľudskej rodiny. Nie sme ostrov sami pre seba a preto pre mňa kolektívny egoizmus nie je cestou, po ktorej chcem kráčať. Ako človek, Európan a kresťan sa preto čudujem, prečo máme v novom parlamente tak veľa ľudí, ktorí svoje človečenstvo, európanstvo a univerzálne poslanie byť soľou zeme a svetlom sveta vnímajú úplne inak ako ja a že sa o tom nevieme ako kresťania už ani porozprávať. A prečo nevieme ponúknuť verejnosti iné riešenia ako tí, ktorí sa z otvorenosti univerzálnym hodnotám nahlas alebo potichu len smejú a stavajú okolo nás ploty, ktoré už dávno vyrástli v našich srdciach. ■

VÝCHODOSLOVENSKÉ
STRETNUTIE MLÁDEŽE

POZRI,

VÁŠ

29.–30.4.2016

HERMANOVCE

NAD TOPLŤOU

BOH {Iz. 40–43}

registrácia a info na www.uniadm.sk

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk,
v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, aj písané na adresu redakcie.